

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

Google Street View avtomobili ponovno v Sloveniji

št. 6/XXVII
24. marec 2022

Kaj je hramba podatkov in zakaj je za podjetja ključna?

- » Alibaba z lastnim električnim avtomobilom
- » Ste vedeli za te skrite funkcije iOS 15?
- » Prenos osebnih podatkov med EU in ZDA – priložnost za slovenska podjetja?

Inovativni
MediaTek
Dimensity 9000

Varnostna kopija je
rešilna vrv za obnovitev
podatkov

Bodite pripravljeni
na hitro obnovo
podatkov

Za najvišjo stopnjo
varnosti moramo vpeljati
več nivojev zaščite

Hp ZBook Fury G8 z Intel® Core™ i7 procesorjem

Zmogljivost namiznega računalnika v mobilni napravi.

Od 2.767,00 €

Intel® Core™
i7 processor

Operacijski sistem

Windows 11 Pro

Procesor

Procesor Intel® Core™ i7-11800H (s tehnologijo Intel® Turbo Boost tudi do 4,6 GHz, 24 MB predpomnilnika L3, 8 jeder, 16 niti)

Pomnilnik

16-GB pomnilnik RAM DDR4-3200 MHz

Notranji pomnilnik

512-GB fiksni pogon PCIe® NVMe™ TLC

Prikaz

Zaslon FHD IPS z diagonalo 39,6 cm (15,6 palca), zaščito proti bleščanju, 400 niti in 72 % NTSC (1920 x 1080)

Velikost zaslona

39,6 cm (15,6")

Grafična kartica

Grafična kartica Intel® UHD

Vrata

1 priključek za napajanje; 1 priključek mini DisplayPort™ 1.4; 1 priključek HDMI 2.0b; 2 priključka Thunderbolt™ 4 z USB4™ Type-C® s hitrostjo signaliziranja 40 Gb/s (napajanje prek USB-ja, DisplayPort™ 1.4, HP-jeva funkcija spanja in polnjenja)

Brezžično

Kombinirani vmesnik Intel® Wi-Fi 6 AX201 (2x2) in Bluetooth® 5

Tipkovnica

Tiha osvetljena tipkovnica HP Premium polne velikosti, odporna na tekočine s programirljivo tipko in številčnico

Teža

Že od 2,35 kg

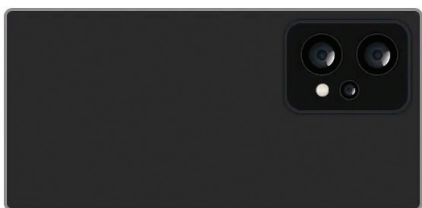

Več na src.si/hp-zbook-fury-g8

OnePlus Nord CE 2 Lite vas lahko hitro premami

Pri podjetju OnePlus so v drugi polovici letošnjega februarja najavili razpoložljivost pametnega mobilnega telefona OnePlus Nord 2 CE. Naprava sodi v srednji cenovni razred. Opremljena je s procesorjem MediaTek Dimensity 900 s podporo za mobilno omrežje 5G. Pametni mobilni telefon OnePlus Nord CE 2 razpolaga še s 6,43-palčnim oziroma 16,4-centimetrskim zaslonom AMOLED ločljivosti FHD+. Frekvenca osveževanja znaša 90 hercev. Novost izstopa tudi na račun hitrega sistema za polnjenje baterije Warp Charge 30T in njene kapacitete 4.500 miliamper ur.

Ker pa konkurenca na področju mobilne telefonije ne počiva, pri podjetju OnePlus pripravljajo še eno različico novosti. Ta bo opremljena s prodajno oznako OnePlus Nord CE 2 Lite. Glede na spletne govorice bo naprava ponujala izjemno dobro razmerje med ceno in zmogljivostjo. Novi pametni mobilni telefon naj bi bil opremljen s 6,58-palčnim oziroma 16,5-centimetrskim zaslonom ločljivosti FHD+. Za preračunavanje podatkov bo na voljo procesor Snapdragon 695 5G v navezi z osmimi gigabajti sistemskega pomnilnika.

Za shranjevanje podatkov bo na voljo 128 gigabajtov prostora, razširljivega s pomnilniško kartico microSD. Za kakovostni zajem fotografij bo skrbelo slikovno tipalo ločljivosti 64 milijonov slikovnih točk. Preostala dva fotoaparata bosta ponujala po dva milijona točk. Kamera bo imela podporo za napredno tehnologijo AI Backlit Video. Spletna kamera bo po napove-

dih opremljena s slikovnim tipalom ločljivosti 16 milijonov slikovnih točk. Baterija kapacitete 5.000 miliamper ur bo podpirala tehnologijo hitrega polnjenja moči 33 vatov. Piko na i pa bo dal še operacijski sistem OxygenOS 12 (Android 12). O ceni lahko za zdaj le ugibamo, a smo prepričani, da bo kljub omenjenim specifikacijam dostopna.

Xiaomi Redmi 10c: njegov adut bo cena

Prodaja pametnih mobilnih telefonov Xiaomi družine Redmi zaradi odličnega razmerja med zmogljivostjo in ceno še kar raste. Prav zaradi tega si lepo prihodnost obeta tudi Redmi 10c. Xiaomi je pametni mobilni telefon Redmi 10c razkril pomotoma. Upajmo le, da bo novost kmalu naprodaj, saj naj bi šlo za enega najcenejših pametnih mobilnih telefonov 4G. Ne bo najzmogljivejši mobilni stroj, a večino uporabnikov pametnih telefonov bi vseeno moral zadovoljiti. Strojna oprema bo zajemala mobilni procesor Qualcomm Snapdragon 680, štiri gigabajte sistemskega pomnilnika in vgrajeni pomnilnik kapacitete 64 oziroma 128 gigabajtov (odvisno od različice). Za prikaz slik bo na voljo zaslon s 17-centimetro oziroma 6,71-palčno diagonalo. Ta bo primeren tudi za prikaz zahtevnejših vsebin. Pri pametnem mobilnem telefonu Redmi 10c

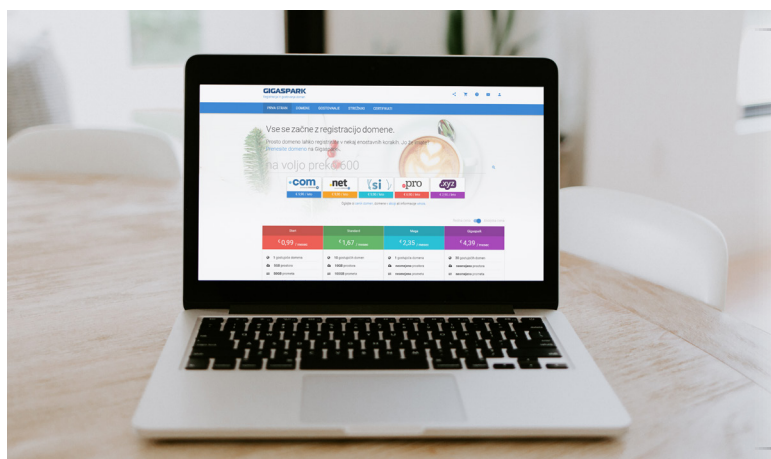
bo odlično poskrbljeno tudi za zajem fotografij in opravljanje videokonferenc. To bo omogočil glavni digitalni fotoaparati ločljivosti 50 milijonov slikovnih točk. Novi Redmi 10c naj bi bil naprodaj kmalu. Za vstopno različico novosti pa naj bi bilo treba odšteti okoli preračunanih 170 evrov (4GB/64GB), za zmogljivejšo (4GB/128GB) pa preračunanih 190 evrov.

Največje naročilo letečih taksijev doslej

Lepo bi bilo, če bi se lahko izognili dolgim kolonom na cesti. To morda ni več tako oddaljena prihodnost, vsaj če se bodo uresničili načrti podjetja Ehang, ki je že pred časom izpopolnilo prvi dron oziroma leteči taksi za prevoz ljudi, nedavno pa je sklenilo neverjeten posel z malezijskim transportnim podjetjem Aerotree.

Malezijsko transportno podjetje Aerotree je namreč od kitajskega podjetja Ehang naročilo kar 60 letečih taksijev. Gre za največje posamično naročilo letečih taksijev doslej. Podjetje Aerotree je skupno naročilo 50 letečih taksijev vrste EH216 in 10 naprednejših letečih plovil VT-30. Pri slednjem gre dejansko za hibrid med helikopterjem in letalom, saj lahko vzletita navpično, letalska krila pa mu zagotavljajo dolge lete.

Električno leteče plovilo VT-30 ima avtonomijo letenja 300 kilometrov, medtem ko ima leteči taksi EH216 avtonomijo le 35 kilometrov. Največja

Vse se začne z registracijo domene.

Prosto domeno lahko registrirate v nekaj enostavnih korakih. Jo že imate?

www.gigaspark.com

GIGASPARK

hitrost letenja znaša 130 kilometrov na uro, medtem ko lahko letijo do višine 3.000 metrov. Leteča taksija lahko prevažata do dva potnika hkrati.

Inovativni MediaTek Dimensity 9000

Podjetje MediaTek se vse bolj uveljavlja na področju procesorjev za mobilne naprave, ki poganjajo operacijski sistem Android. To gre pripisati predvsem kakovostnim izdelkom in precej nižji ceni v primerjavi s konkurenčnim podjetjem Qualcomm. Zato ne preseneča, da je MediaTek po številu prodanih mobilnih procesorjev nedavno prehitel konkurenčno podjetje Qualcomm.

Kot kaže, bo MediaTek prevladoval tudi v letu 2022, saj je pred kratkim predstavil nadvse zanimiv model mobilnega procesorja družine Dimensity. Gre za procesor Dimensity 9000, ki je kot prvi nasploh, izdelan s pomočjo napredne 4-nanometriške tehnologije. Mobilni procesor MediaTek Dimensity 9000 za preračunavanje podatkov ponuja osem procesorskih sredic. Tu so na voljo zmogljivo jedro ARM Cortex-X2 frekvence treh gigahercov, štiri energijsko varčna jedra Cortex-A510 in tri procesorska jedra za običajne računske naloge ARM Cortex-A710. Grafičnim vsebinam je v navezi z umetno

inteligenco kos nadvse zmogljivo grafično jedro ARM Mali-G710MP10.

Mobilni procesor MediaTek Dimensity 9000 pričakovano podpira mobilna omrežja 5G in brezžično povezavo Wi-Fi 6. Poleg tega nudi podporo za zaslone FullHD+ do frekvence 180 hercev in za zaslone WQHD+ do frekvence 144 hercev. Novost seveda podpira še sistemske pomnilnike LPDDR5X in slikovna tipala digitalnih fotoaparátov do ločljivosti 320 milijonov slikovnih točk.

Procesor MediaTek Dimensity 9000 se je za nameček odlično obnesel tudi v merilnem programu Geekbench 5. Ta je namreč dosegel kar 1.309 točk v enojednem načinu delovanja in 4.546 točk v večjednem načinu delovanja. Novost je dejansko brez težav opravila z vsemi vodilnimi procesorji, in sicer Google Tensor (Pixel 6 Pro): 1.035 / 2.870, Snapdragon 8 Gen 1 (S22 Ultra): 1.224 / 3.445 in Exynos 2200 (S22 Ultra): 945 / 2.889. Edini procesor, ki se je bolje obnesel kot novi MediaTek Dimensity 9000, je Applov inovativni procesor A15 Bionic (iPhone 13 Pro): 1.733 / 4.751.

Prve pametne mobilne telefone, opremljene s procesorjem MediaTek Dimensity 9000, lahko pričakujemo že v prvem tromesečju naslednjega leta. Po vsej verjetnosti bo šlo za telefone srednjega in morda visokega cenovnega razreda. Zanj se je že ogrelo podjetje Xiaomi.

Netflix poskuša onemogočiti posojanje gesel

Netflix ne postaja le dražji, ampak tudi bolj skopuški. Pripravlja namreč nov paket omejitev

deljenja gesel med različnimi gospodinjstvi, ki Netflixu seveda ne koristijo preveč.

Le nekaj tednov po napovedi zadnjega dviga cen je Netflix napovedal, da bo omejil zelo priljubljeno

prakso deljenja gesel med osebami, ki ne živijo v istem gospodinjstvu, in jih pozval k plačilu dodatne pristojbine za ta privilegij.

Chengyi Long, direktor inovacij pri Netflixu, v svojem blogu piše: "Čeprav so bili ti [gospodinjški načrti] zelo priljubljeni, so povzročili tudi nekaj nejasnosti glede tega, kdaj in kako je mogoče Netflix deliti. Zato se računi delijo med različna gospodinjstva, kar vpliva na našo zmoglost vlaganja v odlične nove televizijske programe in filme za naše uporabnike."

V testnem obdobju bo Netflix svoj novi pristop preizkusil v treh državah: Čilu, Kostariki in Peruju. Poleg možnosti prenosa profilov gledanja na nove račune (v svoj primarni račun ali v račun nekoga drugega), bodo naročniki prejeli pozive za dodajanje dodatnega gledalca v svoj paket po znižani ceni: 2 380 CLP v Čilu, 2,99 USD v Kostariki in 7,9 PEN v Peruju.

To ni prvi primer, ko Netflix poskuša omejiti posojanje gesel. Lani je podjetje poskusno uporabilo orodje za preverjanje računov, s katerim je nepooblaščenim uporabnikom preprečilo, da bi

VSAK DAN NOVA PROSTA DELOVNA MESTA NA MOJEDELO.COM

 IT SISTEMSKI INŽENIR <small>BIG BANG d. o. o.</small> M/Ž	 JUNIOR IN SENIOR EMBEDDED PROGRAMERJA <small>Trescon d. o. o.</small> M/Ž	 DEVOPS INŽENIR <small>GUARDIARIS d. o. o.</small> M/Ž
 VODJA RAČUNA IN KOORDINATOR IT <small>Infra-Investments d. o. o.</small> M/Ž	 TEHNIK ZA NADZOR OMREŽJA <small>Telemach d. o. o.</small> M/Ž	 OFFICE 365 INŽENIR <small>GEN-I, d. o. o.</small> M/Ž

UREDITE SI KARIERNI PROFIL
 IN SE PREDSTAVITE VEČ KOT 26.000 PODJETJEM

Kvaliteten CV je za delodajalca ključen faktor pri izboru primerne kandidata.

Ustvarite svoj CV s pomočjo MojeDelo.com vmesnika, ki vam bo pomagal pripraviti profesionalen in kvalitetno izdelan življenjepis.

se okoristili z računi drugih. Dodajanje funkcij "dodaj dodatnega člana" in "prenesi profil" kaže, da Netflix strateško razmišlja o tem, kako lahko še naprej raste, saj se število naročnikov podjetja zmanjšuje. Če želi Netflix obdržati prestol kralja pretakanja vsebin, mora še naprej financirati vedno dražje izvirnike. Ta denar mora od nekod priti.

Pri Facebooku morajo zdaj sami prati umazano perilo

Pri Facebooku oziroma Meti so zaposlenim sporočili, da ne bodo več prejeli nekaterih brezplačnih storitev, čas obrokov pa so prestavili. Tako so razkošne ugodnosti preteklost, zaposleni pa bodo zaradi finančnih omejitev morali sami poskrbeti tudi za umazano perilo. Da je matično podjetje Facebooka svoje zaposlene obvestilo o ukinitvi različnih ugodnosti, vključno z brezplačnim pranjem perila in kemičnim čiščenjem ter preložitveno dnevno brezplačno večerjo za pol ure (od 18:00 do 18:30), je prvi poročal New York Times. Odložena večerja pomeni, da bo manj zaposlenih lahko jedlo v kampusu, saj zadnji avtobus podjetja odpelje ob 18. uri. Zato se bodo morali zaposleni zdaj odločiti med brezplačnim obrokom ali brezplačno vožnjo domov. Zaradi spremembe bo zaposlenim tudi težje pripraviti zalogo brezplačne hrane, ki bi jo kot ostanke nesli domov.

Tiskovna predstavnica podjetja Tracy Clayton je v e-poštnem sporočilu spletni strani Protocol, ki prav tako potrjuje omenjene spremembe, dejala: »Naše kulinarčne storitve so v prvi vrsti ugodnost za zaposlene v pisarnah... Želimo, da postrežena hrana poskuša zadovoljiti to potrebo, torej potrebo zaposlenih, ki delajo do poznega popoldneva.« Obvestilo so zaposlenim odposlali šele sedaj, ko naj bi se veliko zaposlenih v Meti vrnilo v pisarne (28. marca). Podjetje sicer še vedno zagovarja delo od doma.

Kot odgovor na spremembe so pri podjetju dejali, da bodo letos povišali poseben dodatek za zdravje svojih zaposlenih s 700 na 3000 dolarjev. Trenutna "štipendija" krije stroške, povezane s fizičnim ali duševnim zdravjem, finančnim načrtovanjem in oskrbo otrok, starejših in hišnih ljubljencev.

Zanimivo je tudi dejstvo, da so delnice Meta v februarju v enem samem dnevu padle za 26,4 %, kar je ena največjih enodnevnih izgub v zgodovini za to ameriško podjetje. S padcem se je Zuckerbergovo premoženje zmanjšalo za skoraj 30 milijard dolarjev.

Koliko je Apple prihranil z odstranitvijo polnilcev za telefone?

Če spremljate novice s področja mobilne telefonije, ste zagotovo seznanjeni s tem, da podjetje Apple od septembra 2020 prodaja telefone znamke iPhone brez polnilca. Gre tako

za novejšje pametne mobilne telefone iPhone 13 kot starejše modele, ki so še v proizvodnji. Apple naj bi se za ta pristop odločil predvsem zaradi tega, ker želi postati prijaznejši do okolja. Tako naj bi uporabniki zavržli manj polnilcev in enega uporabljali več časa.

Med drugim je podjetje Apple z odstranitvijo polnilca uspelo zmanjšati volumen embalaže za kar 70 odstotkov. S tem pa mu je skupno doslej izpuste ogljikovega dioksida oziroma toplogrednih plinov uspelo zmanjšati za dva milijona ton. To je enakovredno 500.000 avtomobilom manj na cestah. Strokovnjaki so si enotni, da je Apple s tem naredil veliko za okolje. Ker je Applu uspelo zmanjšati volumen embalaže iPhoneov za kar 70 odstotkov, je seveda po drugi strani veliko privarčeval tudi pri dostavi trgovinam oziroma končnim kupcem. Od septembra 2020 do danes je podjetje skupno prodalo okoli 190 milijonov telefonov znamke iPhone. Strokovnjaki ocenjujejo, da je računalniški gigant na ta račun v žep spravil dodatnih šest milijard evrov. Poleg tega je zaslužil še dodatnih 270 milijonov evrov na račun ločene prodaje polnilcev.

Tudi YouTube ostro proti Rusiji

YouTube je začel blokirati vse vsebine, povezane z ruskimi državnimi mediji. Odstranjenih je bilo že več kot 1000 ruskih kanalov. Od zdaj naprej torej ta ponudnik video vsebin odstranjuje vso vsebino, ki je povezana z ruskimi državnimi mediji, so objavili v svojih zadnjih prizadevanjih za zaježitev lažnih novic.

"Naše smernice za skupnost prepovedujejo vsebino, ki zanika, minimizira ali banalizira dobro dokumentirane nasilne dogodke. Zdaj odstranjujemo vsebino o ruski invaziji nad Ukrajino, ki krši ta pravilnik," so zapisali na Twitterju. "Naše ekipe so do zdaj odstranile več kot 1000 kanalov

3. konferenca

prava informacijske varnosti

16. in 17. maj 2022 • Hotel Slovenija, Portorož

www.gvzalozba.si

INFORMACIJE IN PRIJAVE

LEXPRA d. o. o. (GV Založba)
Tivolska cesta 50, Ljubljana
telefon: **01 30 91 816**
e-pošta: seminar@gvzalozba.si

GV ZALOŽBA 64 let

PARTNERJA DOGODKA:

Fakulteta za varnostne vede

INŠTITUT ZA KRIMINOLOGIJO
pri Pravni fakulteti v Ljubljani

in več kot 15.000 videoposnetkov zaradi kršitve ne le naše politike sovražnega govora, ampak tudi naše politike glede napačnih informacij, nazorne vsebine in še več," so še dodali.

Marca je YouTube objavil, da bo odstranil ruska kanala RT in Sputnik, oba državno financirana informativna medija ter začasno zaustavil vse oglase in priporočila za medijske kanale, ki jih financira Rusija.

Podjetje je opozorilo tudi na svoje informativne zastave, specifične za Rusijo, uvedene leta 2018, ki se pojavljajo pod videoposnetki in označujejo, kdaj je vsebina povezana z vladnim financiranjem. Pri nekaterih video posnetkih je tako zapisano, da jih "v celoti ali delno financira ruska vlada."

V bližnji prihodnosti podjetje cilja na to, da bo še naprej krepilo svoje sisteme in bo po potrebi odstranilo še več vsebine, ki jo sponzorira Rusija.

Novi Mac Mini z naprednim procesorjem Apple M2?

Na nedavni konferenci podjetja Apple smo končno dočakali evolucijo priljubljenega pro-

cesorja Apple družine M1. M1 Ultra dejansko združuje dva procesorja Silicon M1 Max. Ta razpolaga z dvajsetimi procesorskimi jedri. Pri tem je 16 jeder namenjenih najzahtevnejšim opravilom, štiri pa so namenjena varčevanju z električno energijo. Za preračunavanje grafičnih vsebin je na voljo kar 64 grafičnih jeder. Novost naj bi ponujala kar osemkrat večjo grafično zmogljivost v primerjavi s procesorjem M1.

Kot kaže, bomo nov Applov procesor M2, ki bo logični naslednik procesorja Apple M1, dočakali v začetku naslednjega leta. Z njim naj bi bil prvi opremljen kompaktni osebni računalnik Mac Mini. Ta bo oblikovno zelo podoben trenutnemu modelu.

Apple naj bi v prodajo ponudil dva procesorja družine M2, in sicer M2 in M2 Pro. Procesor Apple M2 bo temeljil na osnovi mobilnega procesorja Apple A15. To pomeni, da bo podatke preračunaval z osmimi procesorskimi sredicami (4x Avalanche – zmogljivost; 4x Blizzard – energijska varčnost), za grafične vsebine bo imel na voljo 10 grafičnih jeder. Model Apple M2 Pro naj bi prav tako temeljil na osnovi mobilnega procesorja Apple A15. Ta bo zmogljivejši, saj naj bi imel za preračunavanje podatkov na voljo 12 procesorskih sredic (8x Avalanche – zmogljivost; 4x Blizzard – energijska varčnost). Za grafične vsebine bo imel na voljo 10 grafičnih jeder.

Alibaba z lastnim električnim avtomobilom

Alibaba je ena največjih spletnih trgovin na svetu. Skupina je bila ustanovljena leta 1999, ko je Jack Ma postavil spletno stran alibaba.com, ki je bila namenjena poslovanju kitajskih proizvajalcev z naročniki v tujini. Priznana spletna trgovina je od takrat naprej pri poslovanju izjemno uspešna. Zato ne preseneča, da bo kmalu ponudila v prodajo celo lasten prestižni

električni avtomobil, ki bo opremljen s prodajno oznako IM L7.

Električni avtomobil IM L7 je za podjetje Alibaba pripravilo podjetje IM Motors. Gre za skupno družbo podjetij Alibaba in SAIC Motor, ki je bila ustanovljena letos. Električni avtomobil Alibaba IM L7 bo brez težav navdušil, saj ponuja kar 425 kW moči in 725 Nm navora. Od 0 do 100 kilometrov na uro potrebuje zgolj 3,87 sekunde, kar bo potnike prilepilo na sedeže. Vse to mu omogočajo zmogljivi električni motorji in baterija, ki naj bi zadoščala za do 615 kilometrov avtonomije (po standardu NEDC).

Avtomobil Alibaba IM L7 je seveda opremljen z bogato paleto naprednih sistemov. Celoto upravlja napreden računalniški sistem Nvidia Drive v navezi s 15 videokamerami, 12 senzorji, petimi radarskimi sistemi in sistemom LiDAR za svetlobno zaznavanje in merjenje predmetov. Za vrhunski avtomobil Alibaba IM L7 na kitajskem zahtevajo preračunanih 58.700 evrov. Trenutno še ni znano, ali bo nadvse zanimiv električni avtomobil sčasoma napredoval tudi na evropskem trgu.

Pametna ročna ura Xiaomi Watch S1 Active

Xiaomi je danes podjetje, ki ga na področju pametnih mobilnih telefonov Android poznamo prav vsi. Tudi njihove pametne zapestnice in pametne ure slovijo po kakovosti in relativno nizkih cenah. Najnovejša pametna ročna ura

SLOVENSKA VOJSKA

STOPI V NAŠE VRSTE

postanivojak.si

ČE BI RADI OPRAVLJALI DELO NA PODROČJU **KIBERNETSKE VARNOSTI**, POŠLJITE VLOGO NA: **MORS, SLUŽBA ZA KADROVSKE ZADEVE, VOJKOVA 55, 1000 LJUBLJANA.**

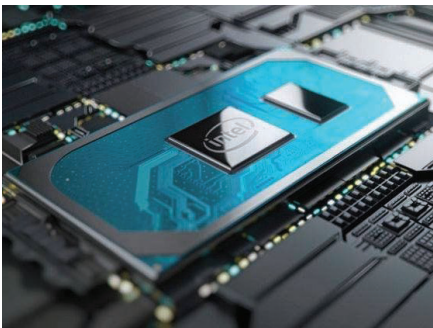
Xiaomi Watch S1 Active naj bi prinesla še vrsto izboljšav.

Pametna ura Xiaomi Watch S1 Active naj bi bila opremljena s kar štirimi fizičnimi gumbi. To bo olajšalo upravljanje z uro med opravljanjem fizičnih aktivnosti. Zaslona na dotik je namreč med opravljanjem fizičnih aktivnosti lahko včasih nepriročen. Sicer pa bo uporabniku na voljo tudi na dotik občutljiv zaslon AMOLED s 1,43-palčno oziroma 3,63-centimetrsko diagonalo in visoko ločljivostjo.

Športna pametna ročna ura Xiaomi Watch S1 Active bo imela za spremljanje aktivnosti na voljo 117 različnih športnih aktivnosti. Poleg tega bo imela na voljo še senzorje za merjenje srčnega utripa in nasičenosti krvi s kisikom. Za zagotavljanje dovolj dolge avtonomije delovanja naj bi poskrbela baterija kapacitete 470 miliamper ur. Ta naj bi ji zagotovila do 12 dni avtonomije delovanja z enim samim polnjenjem.

Pametna ročna ura Xiaomi Watch S1 Active bo po vsej verjetnosti na voljo prav kmalu. Zanj naj bi bilo treba v evropskem prostoru odšteti okoli 195 evrov.

Procesor Intel Core i7-12650HX za najzahtevnejše

Nedavno so pri podjetju Intel za prenosne računalnike najavili povsem nove procesorje družine Alder Lake-P in Alder Lake-U. Ti pri polni obremenitvi porabijo do 20 vatov (Alder Lake-P) ter do 15 vatov moči (Alder Lake-U), zato so namenjeni kompaktnim prenosnikom. Novi procesorji so seveda polno združljivi s sistem-

skimi pomnilniki DDR5 in podatkovnim vodilom PCI-E 5.0. Kmalu pa naj bi Intel za prenosne računalnike pripravil še eno družino procesorjev, in sicer Alder Lake-HX.

Med novimi procesorji Intel družine Alder Lake-HX bo še posebej zanimiv model Core i7-12650HX. Ta naj bi namreč za preračunavanje podatkov uporabljal 14 jeter. Od tega bo šest jeter namenjenih najzahtevnejšim opravilom (P-core), osem jeter pa bo energijsko varčnih (E-core). Zmogljivejša procesorska jedra bodo podatke preračunavala pri frekvenci, višji od pet gigahercov.

Mobilni procesorji Intel Alder Lake-HX bodo namenjeni najzmogljivejšim prenosnim računalnikom. Na čelu vseh bo stal model Core i9-12900HK. Ta bo namreč za preračunavanje podatkov imel na voljo kar 16 procesorskih jeter, in sicer v kombinaciji 8 zmogljivih jeter P-core in 8 energijsko varčnih jeter E-core. Novinci naj bi bili na voljo v naslednjih nekaj tednih.

Apple končno razkril novi iPhone SE

Pri podjetju Apple so v okviru nedavnega dogodka končno predstavili težko pričakovani pametni mobilni telefon iPhone SE 2022. Novost oblikovno pričakovano ne izstopa v primerjavi s predhodnimi modeli pametnega telefona iPhone SE. Kljub temu gre nedvomno za nadvse zanimivo napravo. Predvsem za tiste, ki potrebujejo kompakten, a zmogljiv telefon. Za nostalgike je na voljo celo fizični gumb Touch ID. Pametni mobilni telefon Apple iPhone SE 2022 je odpravil eno ključnih pomanjkljivosti predhodnega modela. Novost namreč v polni meri podpira mobilno omrežje 5G (mmW & Sub-6 GHz), ki ga danes uporabniki storitev mobilne telefonije v novih napravah že kar pričakujejo. Novi pametni mobilni telefon iPhone SE 2022 je sicer še vedno opremljen z 11,9-centimetrskim oziroma s 4,7-palčnim klasičnim LCD zaslonom. Za tekoče poganjanje programske opreme skrbi zmogljiv Applov procesor A15 Bionic. Na srečo novost ne bo pretirano draga. Zanj bo namreč v Združenih državah Amerike treba odšteti le preračunanih 387 evrov. Naprodaj bo kmalu, v Evropo pa naj bi prispel v naslednjih nekaj tednih.

AMD želi prepričati s tremi novimi modeli

Na področju samostojnih grafičnih kartic trenutno najdemo le dve podjetji, in sicer Nvidia in AMD, čeprav delež slednjega ni ravno visok. Nedavna raziskava analitskega podjetja Jon Peddie Research je namreč pokazala, da podjetje Nvidia trenutno obvladuje kar 78,2 odstotka trga grafičnih kartic. Preostalih 21,8 odstotka pa pripada podjetju AMD, pri čemer slednje iz leta v leto pridobiva tržni delež.

Kot kaže, bodo grafične kartice podjetja AMD v prihodnje še bolj priljubljene. AMD bo namreč ponudil v prodajo kar tri nove modele, ki bodo temeljili na osnovi zgradbe RDNA2. Tu bo šlo za modele Radeon RX 6950 XT, Radeon RX 6750 XT in Radeon RX 6650 XT, ki bodo namenjeni zahtevnim uporabnikom. Za manj zahtevne pa bo na voljo cenejši model, Radeon RX 6400.

Grafične kartice Radeon RX 6950 XT, Radeon RX 6750 XT in Radeon RX 6650 XT bodo opremljene z relativno hitrim pomnilnikom vrste GDDR6. Ta bo ponujal podatkovno prepustnost s hitrostjo do 18 gigabitov na sekundo. Frekvence grafičnih jeter novincev še niso znane. Kljub temu poznavalci verjamejo, da bo jedro grafične kartice Radeon RX 6950 XT delovalo pri frekvenci, višji od 2,5 gigaherca.

Več o grafičnih karticah Radeon RX 6950 XT, Radeon RX 6750 XT in Radeon RX 6650 XT bo znanega kmalu. Zagotovo pa bomo največ slišali o modelu Radeon RX 6950 XT. Ta naj bi se po zmogljivosti kosal s prihajajočo grafično kartico GeForce RTX 3090 Ti podjetja Nvidia.

Google Street View avtomobili ponovno v Sloveniji

Google Street View avtomobili od 14. marca 2022 ponovno snemajo številna slovenska mesta. Poleg večjih (Ljubljana, Maribor in Kranj) bodo Google Street View avtomobili obiskali tudi manjša mesta (med njimi Kranjsko Goro, Kočevje, Ptuj, Velenje, Črnomelj, Trbovlje in

**TRI STOPNJE ZMOGLJIVOSTI
IN DVE BARVNI RAZLIČICI**

MULTITOUCH

IP54

OPERATION

UP TO 64 GB

TRIPLE DISPLAY

VESA MOUNT

RAČUNALNIKI VSE-V-ENEM ZA APLIKACIJE POS IN NADZORNE APLIKACIJE, KI ZAHTEVAJO MALO VZDRŽEVANJA

Ti tihi računalniki "vse-v-enem" z zaslonom na dotik so zaradi zaščite IP54 na sprednji strani še posebej enostavni za čiščenje, zaradi tehnologij za varčevanje z energijo pa ne potrebujejo aktivnega preživetja. Za prikaz dodatnih informacij za stranke lahko na primer priključite do dva zunanja zaslona. Shuttle ponuja modele P92 s tremi različnimi procesorji ter v črni in beli barvi.

Več informacij najdete na: WWW.SHUTTLE.EU

*Priporočena nabavna cena trgovca pri uradnih distributerjih Shuttle.
**NFC z opremo PNFC03, RS-232+LPT z opremo PCL71, RS-232+LPT+DIO z opremo POS01.
Pridržujemo si pravico do pomot in sprememb.

XPC ALL-IN-ONE P92U

- Procesor Intel Celeron 5205U
- Kapacitivni 19,5-palčni (49,5 cm) večdotični zaslon (1600 x 900 px)
- Do 64 GB pomnilnika DDR4
- Vrata HDMI in VGA za zunanje zaslone
- 1x NVMe, 1x SATA 2,5", bralnik kartic
- Gigabitni ethernet, WLAN-ac in Bluetooth
- 6x zunanji USB, 1x notranji USB, vrata COM/LPT/DIO**
- Vgrajeni zvočniki, kamera in mikrofoni
- Prilagodljivo stojalo in možnost namestitve VESA
- Konektor – vedno vklopljeno
- Možnost NFC**

P92U3 // Intel Core i3-10110U

P92U5 // Intel Core i5-10210U

OD € 540,-*

Shuttle®

druge). Glavni namen ponovnega obiska je osvežitev posnetkov mest, cest in avtocest znotraj storitve Google Street View, ki je priljubljena funkcija Google Zemljevidov (Google Maps).

Uporabniki lahko zahvaljujoč Google Street View na svojih napravah obišejo številna slovenska mesta, gradove in dvorce, pa tudi naravne znamenitosti. Street View, ki je v Sloveniji na voljo že 15 let, se redno posodablja, saj Google ugotavlja, da se infrastruktura nenehno razvija, mesta rastejo, ulice se spreminjajo. Google spoštuje varovanje zasebnosti. Pred vsako objavo zbranih Street View posnetkov izvede obdelavo s posebno tehnologijo, s katero zamegli obraze oseb in registrske tablice, zato jih ni mogoče identificirati. Posnetki Street View vključujejo le javne nepremičnine in zasebna območja, za katera imajo izrecno dovoljenje za fotografiranje. Street View omogoča tudi naknadno odstranitev posnetkov, ki jih lahko uporabniki prijavijo s klikom na gumb "Prijavi težavo" v spodnjem desnem kotu katerega koli posnetka. Tam lahko zahtevajo zameglitev svoje hiše, avtomobila ali sebe ter označijo neprimerne ali občutljive posnetke.

Street View je priljubljena funkcija Google Zemljevidov, ki je trenutno na voljo v več kot 200 državah po vsem svetu, tudi v delih Arktike in Antarktike. Na voljo je na namizju osebnih računalnikov in mobilnih napravah, vključno z Google Earth. Več informacij o Street View in

načrtu vožnje Google Street View avtomobilov si lahko ogledate na www.google.com/streetview/understand/.

Odlični Ryzen Threadripper PRO 5000WX

Podjetje AMD je že pred časom ponudilo v prodajo procesorje družine Ryzen 5000, ki temeljijo na osnovi procesorskih sredic Zen 3. Novinci so namreč izdelani s pomočjo izboljšane 7-nanometrskete tehnologije, natančneje "7nm + EUV", ki se je na področju izdelave procesorjev izkazala za nadvse uspešno. Sedaj pa so prišli na svoj račun še uporabniki delovnih postaj.

Podjetje AMD je za delovne postaje namreč pripravilo povsem nove procesorje družine Ryzen Threadripper PRO 5000WX. Novinci prav tako kot modeli družine Ryzen 5000 temeljijo na osnovi procesorskih sredic Zen 3. Najzmogljivejši model nove družine pa je Ryzen Threadripper 5995WX. Ta za preračunavanje podatkov namreč uporablja kar 64 fizičnih oziroma 128 navideznih jeder frekvence do 4,5 gigaherca. Poleg tega podpira še štirikanalni krmilnik za sistemske pomnilnike DDR4-3200 ter seveda podatkovno vodilo PCI Express 4.0.

Količina predpomnilnika L3 pri novih procesorjih AMD Ryzen Threadripper PRO 5000WX znaša kar 256 megabajtov. Poraba električne energije pa znaša do 280 vatov. Prva delovna postaja, opremljena z novimi procesorji AMD Ryzen Threadripper PRO 5000WX, bo Lenovo P620. Novost bo v

navezi z grafično kartico Nvidia RTX A6000 na voljo od 3.099 evrov naprej (brez davka).

Kmalu novi Samsung Galaxy A73

Samsung naj bi kmalu ponudil v prodajo zanimiv pametni mobilni telefon s prodajno oznako Galaxy A73. Na splet so namreč zašle nove informacije o novosti. Gre za evolucijo trenutno aktualnega modela Galaxy A72, njegova največja prednost pa bo ločljivost glavnega slikovnega tipala. Galaxy A73 naj bi namreč razpolagal s slikovnim tipalom ločljivosti 108 milijonov točk.

Poleg tega naj bi bil pametni mobilni telefon Samsung Galaxy A73 na voljo v dveh različicah. Ena bo opremljena s procesorjem Exynos 1200, druga pa s procesorjem Snapdragon 778G podjetja Qualcomm. Piko na i bo dodal 17-centimetrski oziroma 6,7-palčni zaslon ločljivosti FHD+ oziroma 1.080 x 2.400 slikovnih točk. Frekvenca osveževanja bo znašala kar 120 hercev.

Pametni mobilni telefon Samsung Galaxy A73 naj bi razpolagal še s sistemskim pomnilnikom kapacitete osem gigabajtov in baterijo zmogljivosti 5.000 miliamper ur. Slednja bo podpirala hitro polnjenje z močjo 25 vatov. Za zajem fotografij bodo poleg slikovnega tipala ločljivosti 108 milijonov slikovnih točk na voljo še slikovna tipala ločljivosti 12 milijonov, osem milijonov in

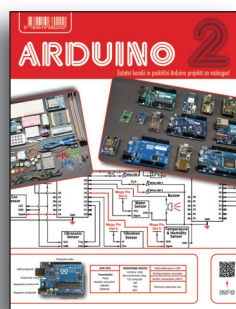
9. spomladansko srečanje zaposlenih v javnem sektorju

14. april 2022

www.centerzaizobrazevanje.si

v ONLINE izvedbi ali

Ljubljana, Radisson Blu Plaza Hotel

ARDUINO 2 NOVA KNJIGA

Začetni koraki
in praktični
Arduino
projekti
za vsakogar!

<https://svet-el.si/literatura>

dveh milijonov slikovnih točk. Novost naj bi podjetje Samsung predstavilo kmalu. Takrat bosta seveda znani tudi dobavljivost in malo-prodajna cena.

Osnovna plošča s pomnilniki DDR4 in DDR5

Podjetje Intel je že pred časom uradno pričelo s prodajo težko pričakovanih procesorjev, ki temeljijo na osnovi procesorskih jeder Alder Lake. Gre za prve procesorje podjetja Intel, ki so grajeni na osnovi 10-nanometriške tehnologije, imenovane »SuperFin«. To so procesorji Intel 12. generacije. Procesorji Intel Alder Lake podpirajo

tako sistemske pomnilnike DDR4 kot DDR5. Sicer vemo, da sistemski pomnilniki DDR4 in DDR5 niso opremljeni z enakim podnožjem, zato se morajo proizvajalci osnovnih plošč odločiti, katerim sistemskim pomnilnikom bodo dali prednost. Pri kitajskem podjetju Onda so se odločili, da bodo podprli kar oba hkrati. Osnovna plošča Onda H610M+ podpira tako sistemske pomnilnike DDR4-3200 in DDR5-4800, in sicer do skupne kapacitete 32 gigabajtov. To seveda ni bilo mogoče doseči brez kompromisov. Osnovna plošča Onda H610M+ namreč omogoča uporabo le ene ploščice sistemskega pomnilnika DDR4-3200 in DDR5-4800, kar bo seveda vplivalo na zmogljivost sistema.

Sicer se zanimiva osnovna plošča Onda H610M+ ponaša z velikostjo microATX in osem faznim sistemom za prenos energije. To pomeni, da lahko na njej uporabljamo procesorje do družine Core i7 Alder Lake, vključno z nadvse zmogljivim Core i7-12700K. Tu najdemo še po eno podatkovno vodilo PCIe 5.0 x16 in PCIe x1 ter bogato paleto drugih priključkov. Pri tem velja omeniti, da pri pripravi osnovnih plošč s sistemskim naborom Intel 700 temu po vsej verjetnosti ne bo več tako. Na spletu so se namreč pojavile govorice, da naj bi Intel pritiskal na proizvajalce osnovnih plošč, da na osnovne plošče s sistemskim naborom Intel 700 zagoto-

vijo zgolj podporo za sistemske pomnilnike DDR5. Te plošče bodo namreč združljive tudi z Intelovimi procesorji 13. generacije. Govora je o procesorjih Intel s kodno oznako Raptor Lake. Sistemski pomnilniki DDR5 bodo v navezi s procesorji Raptor Lake zagotavljali precej večje zmogljivosti v primerjavi s pomnilniki DDR4. To bo posledično uporabnikom zagotovilo precej boljše uporabniško izkušnjo. Na žalost pa so sistemski pomnilniki DDR5 v primerjavi s pomnilniki DDR4 še vedno precej dražji. Poleg tega je precej slaba tudi njihova razpoložljivost.

Poceni Realme 9 5G: daleč od slabega telefona

Pametni telefoni, ki zadovoljijo marsikaterega ne preveč zahtevnega uporabnika, postajajo cenovno vse lažje dostopni. To vsekakor drži za novi pametni mobilni telefon Realme 9 5G. Novost je opremljena z relativno zmogljivo strojno opremo, za vstopno različico pa je treba odšteti zgolj preračunanih 178 evrov. Pametni mobilni telefon Realme 9 5G temelji na osnovni zaslonu s 16,5-centimetrsko oziroma 6,5-palčno diagonalo in mobilnega procesorja MediaTek

ASUS Vivobook 14 flip prenosnik i3

AKCIJA: 589 EUR z DDV

(Intel Core i3, 8 GB DDR 4, 256 GB SSD, 14.0 Zoll FHD touch LCD, Intel IGM, Microsoft Win 10)

Lenovo IdeaPad 3 17ADA05 prenosnik

AKCIJA: 649 EUR

(AMD Ryzen 5 3500U, 8 GB DDR 4, 128GB SSD + 1 TB, 17.3 Zoll 1600x900 LCD, Radeon VEGA, Microsoft Win 10)

Nvidia Geforce PALIT DUAL RTX 3060 12 GB 3D grafična kartica

AKCIJA: 599 EUR

(Kakovostna 3D grafična za nadgradnjo računalnika, da bo zmogel zaganjati 3D igre in delati kot Crypto rudar)

Prenosnik TERRA MOBILE 1551 i5 11th gen

AKCIJA: 1069 EUR

(Intel Core i5 11th CPU, 8 GB DDR 4, 15.6" LED LCD 1920x1080, 512 GB SSD Pm921 Samsung 7000MB/sec, Microsoft Win PRO)

Naročnik oglasa: GERI COMPUTER d.o.o., 051 444 252, www.NOTESNIKI.si

Lenovo LEGION T5 Gaming računalnik

AKCIJA: 1499 EUR

(AMD Ryzen 5 5600G, 16 GB DDR4, 512 SSD + 2 TB HDD, Geforce RTX NVIDIA 3060 12 GB 3D grafična kartica AMD B550 matična, 650W napajalnik, midi tower)

Vse cene so v EUR z DDV. Ponudba velja do razprodaje zalog!

Acer Aspire 5 prenosni računalnik

AKCIJA: 649 EUR

(AMD Ryzen 5 4500U, 8 GB DDR 4, 512 SSD, 15.6 Zoll FHD monitor, Radeon RX 640, Microsoft Win 10)

notesniki.si

SINCE 2003

Dimensity 810 s podporo omrežju 5G. V njem najdemo celo baterijo kapacitete 5.000 miliamper ur ter napredno tehnologijo Super Power Saving Mode, ki zagotavlja več kot dva dni avtonomije v načinu pripravljenosti. Ne gre spregledati niti sistema treh digitalnih fotoaparátov, pri čemer je glavni opremljen s tipalom ločljivosti 48 milijonov točk ter s sistemom hitrega polnjenja moči 18 vatov.

Preostala strojna oprema pametnega mobilnega telefona Realme 9 5G obsega še štiri oziroma šest gigabajtov systemskega pomnilnika (razširljivega do 11 gigabajtov s tehnologijo Dynamic RAM) in 64 oziroma 128 gigabajtov notranjega pomnilnika. Tega lahko po potrebi razširimo s pomočjo pomnilniške kartice (do enega terabajta). Na vgrajenem pomnilniku je nameščen mobilni operacijski sistem Android 12 s prirejenim grafičnim vmesnikom Realme UI

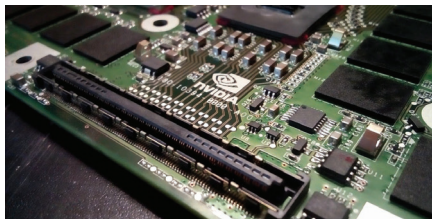
3.0. Zagotovljena je tudi podpora za dve kartici SIM, kar utegne nekaterim priti prav.

Realme 9 5G je poceni telefon. Za vstopno različico, opremljeno s štirimi gigabajti systemskega pomnilnika in 64 gigabajti pomnilnika, je treba odšteti le preračunanih 178 evrov. Zmogljivejša različica s šestimi gigabajti systemskega pomnilnika in 128 gigabajti vgrajenega pomnilnika pa je vrednotena na preračunanih 213 evrov. Pametni mobilni telefon je trenutno naprodaj zgolj na kitajskem trgu, kmalu pa bo na voljo tudi drugod.

Nvidia žrtev hekerskega napada

Hekerji so vdrl v Nvidio, največjega svetovnega proizvajalca grafičnih kartic. Sedaj za podatke zahtevajo visoko odkupnino. Po mnenju raziskovalne skupine iz Washingtona še neidentificirani "udeleženci" morda pomagajo konkurenci podjetja na Kitajskem.

Združba kibernetških kriminalcev, imenovana "Lapsus\$", je razkrila gesla, sheme, gonilnike in vdelano programsko opremo podjetja, sedaj pa grozi, da bo v javnosti objavila še več informacij, če ne bodo izpolnjene njihove zahteve. Te

vključujejo odstranitev omejevalnikov za rudarjenje kriptovalut na grafičnih karticah in "odprtje" gonilnikov, navaja ArsTechnica.

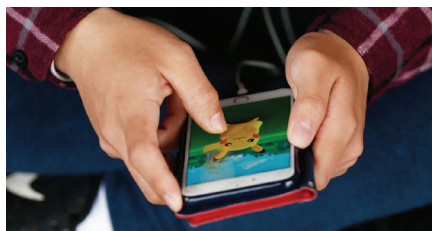
Pri podjetju so povedali, da so za kibernetški napad izvedeli 23. februarja 2022. "Kmalu po odkritju incidenta smo dodatno zavarovali svoje omrežje, angažirali strokovnjake za odzivanje na incidente v zvezi s kibernetško varnostjo in obvestili organe pregona," je v odgovoru po elektronski pošti za EE Times dejal tiskovni predstavnik Nvidie.

"Nimamo dokazov, da je bila izsiljevalska programska oprema nameščena v našem sistemu ali da je to povezano s konfliktom med Rusijo in Ukrajino," so še dodali. "Akerji so iz naših sistemov vzeli poverilnice zaposlenega in nekaj lastniških informacij podjetja ter jih nato začeli prosto deliti na svetovnem spletu."

Za zdaj si prizadevajo analizirati razkrite informacije, zaradi incidenta pa ne pričakujejo močenj v poslovanju ali zmožnosti zagotavljanja storitev strankam, so sporočili iz družbe.

Pokemon Go se umika iz Rusije

Podjetje Niantic Labs, ki stoji za igro Pokemon Go, je v znak solidarnosti z Ukrajino, igro ukinil v

Rusiji in Belorusiji. Založniki, kot so Electronic Arts, Activision Blizzard in Take-Two Interactive ter razvijalci, kot so Ubisoft, CD Projekt Red in Epic Games; pa tudi Microsoft, Nintendo in Sony so medtem že zapustili ruski trg.

Obseg, v katerem so ta podjetja prekinila poslovanje v Rusiji, se razlikuje. Nekateri so preprosto prenehali ponujati svoje izdelke v tej državi, drugi so odstranili tudi nakupe v igri, tretji pa so svoje igre popolnoma ukinili.

Podjetje Niantic Labs se je odločilo za popolno odstranitev svoje igre Pokemon Go z ruskega in

beloruskega tržišča. "Stojimo skupaj s svetovno skupnostjo v upanju na mir in hitro rešitev nasilja in trpljenja v Ukrajini. Nianticove igre niso več na voljo za prenos v Rusiji in Belorusiji, prav tako pa bo igranje tam kmalu onemogočeno," so zapisali v objavi na Twitterju.

Niantic Labs je pred tem napovedal, da usklajuje donacije zaposlenih s številnimi neprofitsnimi organizacijami – od 3. marca je bilo zbranih približno 75.000 dolarjev, skupaj pa so humanitarnim organizacijam, ki se odzivajo na vojno v Ukrajini, neposredno donirali več kot 200.000 dolarjev.

"Vsakdo ima pravico raziskovati in uživati v svoji skupnosti, ne da bi se bal za lastno varnost – in to, kar se dogaja v Ukrajini, je tragedija," je podjetje zapisalo v objavi 3. marca.

Zanimiv Oppo A76 na voljo tudi v Evropi

Kaj vam je najpomembnejše pri izbiri pametnega telefona? Če sta to hitro delovanje in nizka cena, imamo dobro novico. Podjetje Oppo je namreč najavilo pametni mobilni telefon Oppo A76, ki za malo denarja ponuja veliko. Ob nakupu novosti bomo torej dobili relativno zmogljivo strojno opremo. Poleg tega je telefon na voljo tudi na evropskem trgu. Zanj je v predprodaji treba odšteti zgolj okoli 250 evrov.

Inženirji so telefon Oppo A76 opremili s procesorjem Qualcomm Snapdragon 680. Ta sicer podpira le mobilna omrežja 4G, a to ne bi smelo biti ključnega pomena. Poleg tega najdemo še zaslon s 16,7-centimetrsko oziroma 6,56-palčno diagonalo, ločljivostjo HD+ (1.612 x 720 slikovnih točk) in frekvenco osveževanja 90 hercev. Preostala strojna oprema obsega še šest gigabajtov (oziroma 11 navideznih gigabajtov) systemskega pomnilnika in 128 gigabajtov vgrajenega prostora.

Za zajem fotografij in videoposnetkov sta na voljo dva fotoaparata, in sicer ločljivosti 13 milijonov in dveh milijonov slikovnih točk. Pametni mobilni telefon Oppo A76 je opremljen še z baterijo kapacitete 5.000 miliamper ur. Na voljo je tudi sistem hitrega polnjenja moči 33 vatov.

31. SOF

SLOVENSKI OGLAŠEVALSKI FESTIVAL

KOMU ZAUPATI V DOBI DIGITALIZACIJE

14. - 15. JUNIJ 2022,
AVDITORIJ PORTOROŽ

www.sof.si

Prenos osebnih podatkov med EU in ZDA – priložnost za slovenska podjetja?

VOJNA V UKRAJINI BO OČITNO POSPEŠILA OBLIKOVANJE SPORAZUMA MED ZDA IN EU O PRENOSU OSEBNIH PODATKOV.

Pogajalci z obeh strani Atlantika naj bi bili blizu oblikovanja čezatlantskega mehanizma za prenos podatkov, po nekaterih napovedih ga bomo dočakali do poletja. Vendar pa bo padec t.i. »zasebnostnega ščita« iz leta 2020 trajno vplival na digitalni ekosistem in poslovne modele digitalnih podjetij v Evropski uniji. Številna slovenska digitalna podjetja so po prijavi Evropskega centra za digitalne svoboščine (NOYB) že prilagodila poslovne modele in ukinila prenose osebnih podatkov na strežnike podjetij v ZDA.

Ponovimo: Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR) je poleg enotnih pravil za varstvo osebnih podatkov v 27 članicah Evropske Unije (uredba se uporablja neposredno in enotno), določila tudi pravila za prenos teh podatkov v

tretje države. Večina prenosov osebnih podatkov poteka med EU in ZDA, kar pa je v praksi precej oteženo. Po razveljavitvi »zasebnostnega ščita« (t.i. *Privacy Shield*), ki je pred tem omogočal prenos podatkov iz EU v ZDA, je ta skladno s pravili GDPR sicer še vedno mogoč na podlagi standardnih pogodbenih klavzul, a to zlasti srednjim in malim podjetjem v EU povzroča številne nevšečnosti. Splošna uredba o varstvu podatkov je poleg enotnih pravil za varstvo osebnih podatkov v Evropski uniji postavila tudi pravila za prenos teh podatkov v države izven EU. Prenos osebnih podatkov iz EU v »tretje države« je po GDPR sicer dovoljen, a le v primeru, da država, v kateri je sedež prejemnika osebnih podatkov, zagotavlja enakovredno raven varstva osebnih podatkov, kot jo določa

GDPR na območju Evropske unije. Če Evropska komisija ugotovi, da ustreznosti varstva v tretji državi ni, je prenos osebnih podatkov v to državo mogoč le, če npr. podjetje s sedežem v EU kot izvoznik osebnih podatkov predvidi in dogovori ustrezne zaščitne ukrepe in če imajo posamezniki na voljo ustrezna pravna sredstva za uveljavitev varstva svojih podatkov.

Za razumevanje kompleksnosti obravnavane teme je potrebno pogledati nakaj let nazaj. Da bi zadostili potrebam uporabnikov osebnih podatkov, sta EU in ZDA po razveljavitvi dogovora o »varnem pristanu« sklenili nov dogovor o izmenjavi podatkov – Sporazum o »zasebnostnem ščitu« (t.i. *Privacy Shield*). Do leta 2020 so izmenjave in vpogledi v osebne podatke na obeh straneh Atlantika potekali

pretežno nemoteno, vse dokler ni irski nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov vprašanje prenosa podatkov iz EU v ZDA zopet predložil sodišču EU. To je v prelomni sodbi, imenovani »Schrems II«, zasebnostni ščit razglasilo za neveljavno pravno podlago za prenos osebnih podatkov med EU in ZDA. Sodišče je odločitev utemeljilo zlasti z navedbo, da varstvo osebnih podatkov, kot ga zagotavljajo predpisi o varstvu osebnih podatkov v ZDA, ne zagotavlja enakovrednega varstva GDPR. Ključni pomisleki so utemeljeni s širokimi pooblastili organov državne varnosti pri dostopu do prenesenih osebnih podatkov ter neustrezno ravno pravne varstva osebnih podatkov v ZDA v primerjavi z državami članicami Evropske unije. Prenos osebnih podatkov iz EU v ZDA je sicer še vedno mogoč, saj je z razveljavitvijo zasebnostnega ščita odpadla zgolj ena izmed pravnih podlag za prenos osebnih podatkov, predvidenih v GDPR. Podjetja – upravljavci osebnih podatkov morajo poskrbeti za utemeljitev prenosa na eni izmed preostalih veljavnih podlag in zagotoviti, da so vzpostavljeni zaščitni ukrepi za varovanje osebnih podatkov posameznikov. Kot najbolj razširjena in uporabna možnost se kaže uporaba standardnih pogodbenih klavzul o varstvu podatkov med družbo izvoznico in družbo prejemnico. Standardne pogodbene klavzule pa se v zadnjih mesecih nekoliko težje izvajajo, potem ko je Evropska komisija junija sprejela dolgo pričakovani korak posodobitve pravil za vzpostavitev "modularne" strukture, ki bo podjetjem omogočila, da bolje prilagodijo pogodbe dejavnostim obdelave podatkov, hkrati pa od njih zahtevajo, da zagotovijo, da so sprejeli razumne ukrepe za oceno teh prenosov in zagotovijo, da izmenjave ne povzročajo pomislekov glede varstva podatkov.

PRILožNOST ZA SLOVENSKA DIGITALNA PODJETJA?

V Sloveniji (in drugih državah članicah EU) večjega odmeva v poslovni in splošni javnosti

na padec zasebnostnega ščita v preteklosti ni bilo. Vse dokler številna podjetja, ki se ukvarjajo z storitvami informacijske družbe in pri svojem delu uporabljajo storitve ameriških podjetij (v ZDA in v EU) niso začela postavljati utemeljenih vprašanj, ali je denimo še zakonito uporabljati storitve Facebooka ali oblačne storitve Amazona in številnih drugih podjetij, kadar takšne storitve omogočajo prenos ali obdelavo osebnih podatkov (že vpogled v osebne podatke se šteje za obdelavo).

Številna podjetja so zato začela razmišljati o spremembi poslovnih modelov, izklapljanju vtičnikov za spletno oglaševanje in seliti podatke na strežnike evropskih podjetij. To pomeni več poslovnih priložnosti za (slovenske) ponudnike storitev digitalnega oglaševanja in obdelave podatkov. Izkušnje nekaterih pomembnejših igralcev na področju spletne trgovine v Sloveniji kažejo, da je mogoče izpad oglaševalskih dohodkov zaradi izklopa vtičnikov ameriških ponudnikov vsaj deloma nadomestiti z drugimi digitalnimi kanali in poslovnimi modeli, ki jih ponujajo slovenska podjetja na področju digitalnega oglaševanja in izmenjave podatkov. Vseeno pa je na srednji rok mogoče pričakovati, da bosta EU in ZDA našli ustrezno rešitev za zakonito izmenjavo osebnih podatkov, tudi v luči tesnejšega čezatlantskega varnostnega sodelovanja, ki ga je sprožila vojna v Ukrajini. Digitalna ekosistema (in digitalni ekonomiji) ZDA in EU sta namreč tako prepletena, da bi bilo povsem nerealno pričakovati, da se bo stotisoče podjetij in več milijonov uporabnikov čez noč prilagodilo na pravno in poslovno negotovost, ki sledi razveljavitvi zasebnostnega ščita. Povsem jasno je, da mora biti vsakršen izvoz osebnih podatkov iz območja EU skladen z GDPR. Obenem pa je povsem jasno, da bo potrebno vsaj med EU in ZDA najti ustrezen način, ki bo omogočil nadaljnji razvoj informacijskih in digitalnih rešitev na obeh straneh Atlantika, ob močnem prepletu poslovnih, družbenih in razvojnih potencialov čezatlantskega sodelovanja.

Avtor: Jaka Repanšek, vodja strateške skupine za regulativo pri Slovenski digitalni koaliciji in predsednik Oglaševalskega razsodišča SOZ

NOVOSTI TUDI NA PODROČJU PIŠKOTKOV

Tudi na področju obdelave privolitve za namestitev piškotkov na spletnih mestih je prišlo v zadnjem času do številnih premikov. Avstrijska nevladna organizacija Noyb je nedavno poslala novih 270 avtomatiziranih pritožb operaterjem spletnih mest, katerih pasice za namestitev piškotkov niso v skladu z GDPR. Noyb ob tem ponuja smernice za podjetja o tem, kako izpolniti zahteve GDPR. V primeru, da po 60-dnevnem odlogu še vedno ne izpolnjujejo zahtev, Noyb vložil uradne pritožbe pri nadzornih organih. Kot odziv na prvi val pritožb, ki je doletel več kot 100 evropskih podjetij, tudi tri slovenska, je vse več spletnih mest implementiralo skladne pasice. Kot poroča Noyb, je učinek akcije opaziti tudi pri spletnih mestih, ki niso bila vključena v aktivnost s strani Noyba, a so se vseeno spremenila na bolje. V drugem valu pritožb je Noyb zaznal manj kršitev v primerjavi s prvo akcijo. V prvem krogu je bilo 42 % vseh kršitev odpravljenih v 30 dneh, vseeno pa je Noyb vložil skupno 456 pritožb pri 20 različnih nadzornih organih za varstvo podatkov. Evropski odbor za varstvo podatkov (EDPB) je že ustanovil posebno delovno skupino za usklajevanje njihovih odzivov in do zdaj je večina nadzornih organov potrdila prejem pritožb. Nekatera podjetja so zaradi postopkov uskladila svoje pasice s privolitvami za namestitev piškotkov, takšen trend pa je opazen tudi v prvem četrtletju 2022.

Kaj je hramba podatkov in zakaj je za podjetja ključna?

PODATKI SO DRAGOCENI TAKO ZA POSAMEZNIKE KOT ZA PODJETJA. ZA NEPRIDIPRAVE SO LAHKO ODLIČEN VIR IZSILJEVANJA, ZATO JE POMEMBNO, DA IMAMO PODATKE NA RAČUNALNIKIH IN MOBILNIH TELEFONIH ZAŠČITENE.

Količina podatkov v podjetjih še naprej eksponentno raste. Ogromen obseg podatkov, skupaj z izboljšanimi možnostmi analize, ki so na voljo danes, pomeni, da imajo podjetja možnost bolje razumeti vedenja strank v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. To pravo bogastvo podatkov je mogoče pridobiti in preoblikovati v uporabne informacije, ki lahko pomagajo rešiti kritične poslovne problematike, povečati prodajo in podobno. Analitika podatkov je postala pomembna konkurenčna diferenciacija. Zaradi ogromne količine podatkov je postalo pomembno, kako in kje podjetja shranjujejo to vedno večjo zbirko. IT infrastruktura mora imeti sposobnost prilagajanja na vse večje zahteve trga in obenem zagotavljati dosledno raven zmogljivosti. Toda realnost je taka, da podatkovnim centrom lahko zmanjka prostora. Poleg tega starejši diskovni pomnilniki ne morejo dosledno zadovoljiti novih zahtev glede zmogljivosti. Pri shranjevanju podatkov ne gre le za to, kako in kje, ampak tudi za hitrost dostopa do podatkov. Na primer, dostop do podatkov v pičlih 5-10 ms je za nekatera podjetja, ki temeljijo na podatkih in se morajo v realnem času odzivati na globalne poslovne priložnosti 24/7, zadovoljiv.

Kako torej lahko podjetja poskrbijo za hrambo in upravljanje svojih podatkov?

ZAKAJ JE DIGITALNO SHRANJEVANJE PODATKOV KLJUČNEGA POMENA ZA PODJETJA?

Zbiranje in shranjevanje podatkov na papirju je eden izmed načinov shranjevanja podatkov,

endar ne zagotavlja najbolj učinkovite uporabe le-teh. Z rastjo podjetja se povečuje tudi potreba po fizičnem prostoru za shranjevanje papirnatega gradiva. Najboljša alternativa v tem obdobju je torej, da se odločite za digitalno shranjevanje podatkov. Kakšne prednosti lahko pričakujete?

Digitalno shranjevanje podatkov je bolj organiziran način shranjevanje podatkov, saj lahko nastavite digitalne baze podatkov, ločene mape in podmape ter organizirate podatke na sebi ustrezen način. Tako lahko zaposleni na enostaven način dostopajo do želenih datotek. Nastavite lahko tudi avtomatizirane procese, da programska oprema izbrane podatke samodejno preusmeri na namenske lokacije. Poslovanje je posledično bolj učinkovito in organizirano. Če ste vzpostavili lokalni digitalni sistem za shranjevanje prek lokalnih strežnikov, bo poleg tega zavzel manj prostora v primerjavi s fizičnim arhivom. Če pa ste se ali se še boste odločili za shrambo v oblaku prek storitve tretje osebe, potem niti ne potrebujete posebnega fizičnega prostora za shranjevanje. Vsi podatki so varno shranjeni v oblaku, za dostop potrebujete le prave poverilnice in spletni vmesnik. V tem primeru bodite pozorni, da vaš ponudnik oblaka omogoča varnostno kopijo (backup) podatkov, sicer boste morali zanjo poskrbeti na vaši fizični lokaciji ali pri ponudniku podatkovnih centrov. Digitalno shranjevanje podatkov pomeni, da so dostopni od kjerkoli in kadarkoli. Podatki, shranjeni na fizični lokaciji, na namenskih strežnikih in v oblaku, so zlahka dostopni tako notranjim kot zunanjim zaposlenim.

Podjetja so primorana obvladovati vse večje število podatkov, v nasprotnem primeru lahko izgubijo konkurenčno prednost. Podatki, ki so življenjska sila podjetij, so lahko občutljive ali neobčutljive narave, v obeh primerih pa je potrebno zagotoviti ustrezno zaščito. Če ste se odločili za digitalno shranjevanje, lahko vzpostavite napredne varnostne ukrepe za zaščito podatkov. Lahko tudi šifirate občutljive podatke strank in partnerjev. Pravzaprav obstaj-

ajo različni regulativni standardi, povezani z obdelavo, shranjevanjem in zaščito podatkov. Z ustrezno digitalno infrastrukturo si lahko zagotovite vzpostavitev izboljšanih sistemov za zaščito podatkov. Tudi platforme v oblaku si prizadevajo za vse večjo varnost, saj njihovo delovanje temelji na ugledu in zaupanju strank. Z naprednimi in najnovejšimi varnostnimi ukrepi se trudijo odpraviti kakršnokoli ranljivost ali pomanjkljivost.

Podjetja na začetku svoje razvojne poti obdelujejo majhno količino podatkov, zato običajno nimajo oz. niti ne potrebujejo vzpostavljenega digitalnega sistema za shranjevanje. V tem primeru je papirna dokumentacija obvladljiva, vendar vseeno manj učinkovita od digitalnih sistemov. Postopoma se količina podatkov povečuje, stroški obvladovanja papirne dokumentacije prav tako. Kot rečeno, digitalno shranjevanje pomeni odpravo fizičnega arhiva, kar pomeni manj stroškov z vzdrževanjem in najemom namenskega prostora. Če je potrebno, lahko za enostavno shranjevanje več zetaabajtov podatkov nastavite lokalne NAS strežnike, omrežne pogone ali podatkovne centre. Kot vedno, se alternativa nahaja v oblaku. Oba pristopa omogočata enostavno razširljivost shranjevanja podatkov. Kateri pa je bolj učinkovit, tako stroškovno kot tudi produktivno? Odvisno od velikosti vašega podjetja, panoge, v kateri se nahajate, količine podatkov in podobno.

(Uspešne) poslovne odločitve temeljijo na analitiki (velikih) podatkov. Interakcija podjetja s strankami, finančna statistika, prodaja izdelkov in storitev, praktično vsaka operacija in proces, povezana s poslovanjem, potrebuje celovito analizo za sprejemanje tehničnih odločitev. V tem primeru je digitalno shranjevanje edina razumljiva rešitev, še posebej pri večjem obsegu podatkov. Z večjo mero enostavnosti lahko upravljate podatke in nastavite delovne tokove za obdelavo vseh vrst podatkov. Analitična orodja vam omogočajo različne vrste analiz, s

katerimi boste dobili podroben vpogled v vaše poslovanje. Konec koncev lahko vpogled delite tudi s partnerji in si tako pridobite dodatno zaupanje.

POMEN OBNOVITVE IN VARNOSTNEGA KOPIRANJA PODATKOV

V IT svetu obstaja nešteto nepričakovanih situacij, v katerih se pomembni in občutljivi podatki lahko za vedno izgubijo. Posledice so

lahko le nekaj urni izpad dela ali plačilo manjše odkupnine, v nekaterih primerih pa lahko celo pogubijo podjetje. Zato bi morala podjetja, velika in majhna, vlagati v strategije obnovitve podatkov in varnostnega kopiranja.

KAJ SO REŠITVE ZA VARNOSTNO KOPIRANJE IN OBNOVITEV PODATKOV?

Storitve varnostnega kopiranja se z namenom zaščite pred izgubo nanašajo na postopek izdelave kopij podatkov in shranjevanje le-teh. Obnovitev podatkov vključuje nadomestitev izgubljenih podatkov s kopijo iz ustvarjene varnostne kopije. Dobra varnostna kopija je shranjena na strežniku ali v podatkovnem centru, ki je ločen od primarnega vira podatkov. V primeru, da je sistem, v katerem so shranjeni primarni podatki, ogrožen, to ne bo vplivalo na varnostno kopijo. Na ta način bo podjetje veliko hitreje in z manj skrbmi okrevalo po podatkovni katastrofi.

KATERI SO POGOSTI VZROKI ZA IZGUBO PODATKOV?

Izgubo, poškodbo ali okužbo podatkov lahko povzročijo več dejavnikov:

- Virusi in zlonamerna programska oprema – po spletu krožijo virusi in podobna programska oprema, ki so zasnovani tako, da naredijo podatke neberljive in neuporabne. Dobra novica je, da ponudniki varnostnih storitev ponujajo vse bolj napredne rešitve, tudi s pomočjo umetne inteligence in strojnega učenja. Slaba novica pa je, da tudi nepridipravi uporabljajo podobno tehnologijo. Gre za cikel, ki mu ni videti konca.
- Napaka strojne opreme – lokalni strežniki, podatkovni centri in tudi platforme v oblaku delujejo na osnovi fizične računalniške opreme. Ravno ta strojni faktor pa je dovteten za okvare, ne glede na njihovo premijsko izdelavo in vrednost.
- Napaka programske opreme – nameščene aplikacije in programska oprema lahko v izvorni kodi nosijo ranljivosti in pomanjkljivosti, ki lahko povzročijo napako ali okvaro, kar vodi k izgubi podatkov. Obenem pa pomanjkljivosti lahko pomenijo prosti dostop za nepridiprave, ki vstopijo skozi zadnja vrata.
- Nepazljivi zaposleni – podatki se lahko izgubijo tudi zaradi nemarnosti in nepravilnega ravnanja. Nepazljiv uslužbenec lahko v trenutku nepozornosti pomotoma izbriše, zamenja ali deli zaupne podatke.

ZAKAJ POTREBUJETE STRATEGIJO ZA VARNOSTNO KOPIRANJE IN OBNOVITEV PODATKOV?

Izguba pomembnih podatkov lahko pomembno vpliva na delovanje podjetja, saj lahko delno ali celo popolnoma ustavi poslovanje.

Ker se podjetja ob vsaki nalogi zanašajo na podatke, izguba le-teh pomeni nezmožnost opravljanja najbolj osnovnih poslovnih nalog. Izguba dobička je prav tako velika skrb. Izpad dela pomeni izgubo produktivnosti, kar posledično pomeni izgubo finančnih sredstev, bodisi internega prihodka ali stimulacije partnerjev. Čeprav se poslovanje (začasno) ustavi, morajo podjetja še vedno poskrbeti za prihodek zaposlenih in plačilo javnih storitev, kot so elektrika, komunala in podobno. Z izgubo podatkov pa izgubite tudi poslovno verodostojnost in ugled. Zagotovo ste že večkrat zasledili, da je vrednost podjetja, ki je izgubilo podatke, zelo hitro strmoglavila. Zaupanje in verodostojnost si je težko povrniti, zato vas izguba zaupanja lahko stane več kot sami izgubljeni podatki.

RAZLIČNI MEDIJI ZA SHRANJEVANJE PODATKOV

Tračni pogoni se morda zdijo dokaj nenavadna izbira v letu 2022, vendar jo mnogi še vedno

uporabljajo. So poceni in zanesljivi. Imajo dolgo življenjsko dobo in zahtevajo minimalno vzdrževanje v primerjavi z diski HDD in SSD.

Tračni pogoni so dobra možnost za shranjevanje večjih količin podatkov, za katere ni treba, da so vedno na voljo. Čeprav so trakovi cenovno ugodni, so pogoni, potrebni za branje njihove vsebine, občutno dražji.

Trdi diski so med najbolj znanimi načini shranjevanja podatkov. Gre za vseprisotne naprave, ki jih najdemo v številnih elektronskih napravah. Uporabljajo optični disk za shranjevanje podatkov in priklic informacij s senzorjem za branje in zapisovanje podatkov. Njihova hitrost branja in zapisovanja je spodobna, največji prednosti pa sta ugodna cena in velika kapaciteta.

V zadnjih letih pa so trdi diski dobili hudo konkurenco v obliki SSD diskov, ki so se jim postavili ob bok. Zaradi izjemnih hitrosti služijo kot primarni pogon v prenosnih in namiznih računalnikih. So bolj trpežni in imajo daljši rok trajanja od trdih diskov, saj nimajo mehanskih delov, ki so bolj dovzetni za poškodbe. SSD diski so dražja naložba, vendar višjo ceno upravičijo z daljšo življenjsko dobo in neprimerljivo hitrostjo.

V zadnjih letih se je pojavila zelo zanimiva alternativa za shranjevanje podatkov, in sicer 5D shranjevanje podatkov. Ta metoda za kodiranje podatkov uporablja diske s taljenim kremenom v treh običajnih (širina, dolžina in globina) in dveh optičnih dimenzijah. Drobni kvarčni diski shranijo do 360 terabajtov podatkov, obenem pa se lahko pohvalijo z neprimerljivo vzdržljivostjo. 5D diski lahko pri sobni temperaturi zdržijo milijarde let. Razumljivo, da je novi način shranjevanja izredno drag, zato še ni primeren za splošno uporabo.

PANTHEON

Varnostna kopija lahko reši podjetje

PODATKI SO TEMELJ VSAKEGA PODJETJA IN NJIHOVE IZGUBE SI NE SMEMO PRIVOŠČITI, SAJ BI POMENILA OGROMNE TEŽAVE ALI CELO OGROZILA POSLOVANJE.

Če imamo v podjetju varnostno kopijo pomembnih podatkov, si v primeru izgube podatkov prihranimo veliko skrbi, pri obnovi pa veliko truda in časa.

Scenarijev, pri katerih smo lahko ob podatke podjetja, je veliko. Zlahka si predstavljamo, da po pomoti izbrišemo e-poštna sporočila ali pa katero izmed map na računalniku. Lahko se zgodi na primer tudi, da nehote prenesemo virus, ki se širi na ostale računalnike v podjetju. Konec koncev lahko pride do okvare računalnika ali nam ga kdo ukrade.

Pomislite, koliko časa bi trajalo, da obnovite svoje podatke, in koliko bi vas to stalo. Zato še enkrat razmislite o rešitvi za težave, preden se pripetijo – varnostno kopirajte v oblak.

VEDNO IMEJMO PODATKE ŠE NEKJE

Vemo, da potrebe po varnostnem kopiranju iz leta v leto rastejo. Statistike kažejo, da veliko podjetij, ki je za določen čas ali za vedno izgubilo svoje podatke, preneha s poslovanjem. Če ne takoj, pa čez nekaj let. Kdor se uspe »pobrati«, še dolgo čuti posledice izgube podatkov. Že z uporabo storitev v oblaku pridobimo večjo varnost nad podatki, kot če jih imamo samo na lokalnih strežnikih. A sama oblachna storitev ni varnostna kopija. Varnostno kopijo imamo kot garancijo, da bomo do podatkov lahko prišli, tudi če bodo drugod iz katerega koli razloga izginili. Kaj bomo storili, če izgubimo vse, prav vse podatke v podjetju, vključno s podatki strank in partnerjev, s katerimi sodelujemo? Nesreče, okvare, zlonamerni napadi ... To niso stvari, ki nas

ne morejo doleteti. Čeprav večina odločevalcev danes vidi v najemu strežniškega prostora na oddaljeni lokaciji več stroškov kot koristi, se pravi ne zavedajo dovolj, da pravi stroški sledijo, če ne bodo investirali v varnost, varnostne kopije in zaščito le-teh.

Z varnostno kopijo podatkov v oblaku si zagotovimo, da nas podatki v primeru takšne ali drugačne izgube, čakajo še nekeje drugje. Podatki podjetja se v določenem časovnem intervalu pošiljajo na oddaljeno mesto v oblaku, kjer so zaščiteni pred nesrečami. Najpomembneje pa je to, da lahko, če so lokalni podatki ogroženi, varnostno kopijo obnovimo in podjetju zagotovimo neprekinjeno poslovanje.

KAJ JE PANTHEON VARNOSTNA KOPIJA?

Podatkovne baze PANTHEON lahko shranite na oddaljeno varno mesto v oblak in poslujete brez skrbi. PANTHEON Gostovanje pomeni, da v podatkovni center Telekoma Slovenije shranimo kopijo podatkovne baze PANTHEON, ki jo uporabljamo na svojem strežniku. Tako lahko avtomatiziramo dnevno izdelavo kopij najpomembnejših podatkov podjetja.

POZNATE eDOKUMENTACIJO?

Na kratko je eDokumentacija skladišče vse dokumentacije, ki se uporablja v podjetju. V dokumentacijo shranjujemo prejeta in izdana pošta, vso računovodsko dokumentacijo, komercialno dokumentacijo, kot so pogodbe in aneksi, tehnično dokumentacijo (npr. navodila za uporabo, garancijske liste ...). Pozabite lahko torej na fascikle in imate odslej vse shranjeno elektronsko in na varnem mestu.

V Datalabu so zavezani k zagotavljanju varnosti podatkov strank z vzpostavljanjem večnivojske zaščite poslovnih in finančnih podatkov. Rešitve PANTHEON imajo vgrajene varnostne funkcije in standarde, ki omogočajo varno poslovanje v podjetju in zaščito podatkov tako v lokalnih rešitvah kot v rešitvah v oblaku.

Vzpostavite zanesljiv sistem varovanja podatkov z rešitvami PANTHEON. Nova dimenzija zaščite poslovnega sistema v obliki naprednih sistemov večnivojskega potrjevanja in drugih varnostnih sistemov zagotavljajo celovito varnost podatkov in popoln nadzor pretakanja informacij znotraj vašega podjetja.

Več o rešitvah na www.datalab.si.

(P.R.)

PANTHEON®

Varnost podatkov postavljamo na 1. mesto!

www.datalab.si

Celostna zaščita podatkov pred kibernetскими napadi

Za najvišjo stopnjo varnosti moramo vpeljati več nivojev zaščite

ŽE PTIČKI NA VEJI ČIVKAJO, DA 100 % VARNOSTI PODATKOV NI MOGOČE DOSEČI.

Lahko pa v informacijski sistem vključite večje število varovalnih mehanizmov, da boste imeli visoko možnost obnovitve podatkov po uresničenem kibernetnem napadu.

Globalna statistika kaže, da je bilo v lanskem letu kar 60 % organizacij tarča vsaj enega kibernetnega napada. Letna rast kibernetnih napadov z izsiljevalsko programsko opremo, ki podatke zašifrira in za dešifriranje zahteva plačilo odkupnine, je 48 %. Povprečna odkupnina pri tem se giblje okoli 150 tisoč evrov. Primer iz domačih tal pa kaže, da znaša odkupnina za podjetje s 30 zaposlenimi v obsegu 40 tisoč evrov.

Na področju preventive lahko veliko naredimo z usposabljanjem uporabnikov in uporabo naprednih rešitev za zaščito končnih točk (EDR). Vendar to v času naprednih groženj velikokrat ne zadošča. Vse bolj premeteni napadalci najdejo načine, kako se prikraji v omrežje, ne da bi se spotaknili ob nastavljene prepreke. Najpogostejše temu sledi šifriranje podatkov na okuženem sistemu in mrežno dostopnih lokacijah. Pričaka vas obvestilo o tem, da morate na določeno kriptodenarico nakazati znesek za odkupnino. Po nakazilu vam napadalci, če imate srečo, posredujejo ključ za dešifriranje vaših podatkov.

Plačilu odkupnine se izognete z visoko stopnjo zaščite podatkov. Prvi korak lahko naredite brez večjih finančnih naložb. Poskrbite za omejene dostope in to, da imajo vaši uporabniški in sistemski računi dostop le do tistih podatkov, ki jih potrebujejo za opravljanje dela in izvajanje operacij. Tako lahko omejite količino šifriranih

podatkov. A še vedno tvegate, da bodo napadalci izkoristili ranljivosti v programski opremi in izvedli eskalacijo privilegijev, s čimer bodo dobili dostop do vseh podatkov.

Ena izmed tehnoloških rešitev za pomoč pri povrnitvi podatkov ob kriptovirusih na strežnikih je izvajanje avtomatskih posnetkov sistemov (ang. snapshotting), pri katerem lahko za omejeno časovno obdobje izvedete povrnitev sistema v prejšnje stanje.

Bolj celovito pa lahko za zaščito podatkov poskrbite z uvedbo varnostnega kopiranja. Pri tem sledite strategiji 3-2-1. Število 3 pomeni, kolikokrat morate imeti posamezen podatek zapisan. Število 2 pomeni, da morate imeti podatke zapisane na vsaj dveh različnih medijih (lokalni in mrežni diski, diski in magnetni trakovi...). Število 1 pa pomeni, da mora biti 1 kopija podatkov shranjena na oddaljeni lokaciji. Največkrat se za izvajanje varnostnih kopij na sisteme namesti agente, ki skrbijo za diferencialno varnostno kopiranje podatkov s strežnikov, kontejnerjev in delovnih postaj na različne cilje. Tako se pri izvajanju varnostnih kopij prenašajo le spremembe, ki so se zgodile od prejšnjega uspešnega varnostnega kopiranja. Napredne

rešitve pa omogočajo tudi dodatne varnostne mehanizme, kot so zaščita varnostnih kopij pred kriptovirusi, potrebna večfaktorska avtentikacija za izvajanje operacij, izklop po zaključku varnostnega kopiranja, šifriranje kopij, zapiši enkrat ter preberi večkrat (WORM) ...

Dodaten izziv predstavljajo podatki, shranjeni v javnem oblaku. Izvajanje varnostnih kopij podatkov v oblaku lahko zaupate ponudniku oblačnih storitev. Lahko pa stvari vzamete v svoje roke in s pomočjo naprednih rešitev izvajate varnostne kopije iz oblaka na svoje lokalne diskovne kapacitete ali k drugemu ponudniku oblačnih storitev.

V podjetju Our Space Appliances d.o.o. od leta 2001 skrbijo za enostavno in zanesljivo shranjevanje podatkov, njihovo varnost in razpoložljivost. V tem času jim je zaupalo več kot 200 podjetij in skupaj z njimi so zrasi v ponudnika celovitih rešitev za zaščito podatkov. Z diskovnimi sistemi NetApp, Fujitsu in Dell lahko poskrbijo za zanesljivo hrambo podatkov in omogočajo povrnitev le-teh iz posnetkov. Z naprednima rešitvama za varnostno kopiranje, Commvault in Veeam, poskrbijo, da so varnostne kopije zanesljivo izvedene in da lahko pokrijejo vse tehnološke izzive. Omogočajo tudi varno in zanesljivo hrambo podatkov v njihovem podatkovnem centru v Ljubljani. Tako lahko v primeru obsežnega incidenta do svojih varnostnih kopij pridete tudi osebno. Več o varnosti podatkov in storitvah podjetja Our Space Appliances na spletni strani www.ourspace.si. (P.R.)

Our Space Appliances,
družba za informacijski inženiring d.o.o.

Stegne 11c, 1000 Ljubljana

E: info@ourspace.si
T: + 386 (0)1 810 03 43

»Da ne boš offline, kupi UPS online«

Socomec OFYS RT z online zaščito - samostoječ UPS z možnostjo »rack« montaže

ELEKTRIČNI IZPAD SE NAJRAJE ZGODI V NAJBOLJ OBREMENJENEM DELU DNEVA, RAVNO PREDEN NAJ BI DOKONČALI POMEMBEN PROJEKT.

Zaradi takšnega in podobnih dogodkov so naprave UPS zelo pomembne. Služijo kot prva zaščita vaših podatkov in naprav, saj zagotavljajo neprekinjeno napajanje tudi, ko ugasne osnovni vir električne energije.

OFYS RT, ENOSTAVNO PRAKTIČEN IN ZMOGLJIV

OFYS RT, ki z online zaščito (klase VFI po IEC/EN62040-3) poskrbi za napajanje naprav brez prekinitve, obsega modele moči 1000 VA – 2000 VA – 3000 VA – 6000 VA. OFYS RT je primerna zaščita za različna računalniška in telekomunikacijska omrežja, poslovne procese, strežnike, nadzorne sisteme in manjše baze podatkov.

OFYS RT je v kompaktni »rack« izvedbi namenjen za integracijo v standardne rack omare, lahko pa je uporabljen kot samostoječ UPS, ki prihrani prostor v samem delovnem okolju. OFYS RT v »racku« zaseda višino 2U, ima nov LCD sinoptični prikazovalnik, združljiv je z obstoječimi komunikacijskimi vmesniki, omogoča obratovanje brez omejitev v okoljih s temperaturami do 40 C°.

OFYS RT ima širok nabor komunikacijskih protokolov: USB in RS232 vmesnik, ki sta serijsko integrirana v UPS napravo, kot opcija pa sta na voljo še SNMP in relejska kartica.

Omogoča dodajanje dodatnih akumulatorskih kabinetov pri modelu 6kVA za povečevanje avtonomije.

KAKO ENOSTAVNO IZBRATI PRAVO UPS NAPRAVO?

Pri izbiri prave UPS naprave si lahko pomagate s spletnim orodjem Socomec UPS Selector. Glede uporabe naj vas ne skrbi, saj je orodje enostavno in poskrbi za odlično uporabniško izkušnjo:

- izberete državo,
- vpišete obremenitev v W (watt),
- definirate vrsto priklopa (vhod/izhod – 1 faza (230V) ali 3 faze (3x400V+N)).

Konfigurator se nahaja na spletni povezavi: <https://www.socomec.com/ups-selector/#/signInOv>.

Podružnica Socomeca v Ljubljani pokriva tržišča Slovenije, nekdanje Jugoslavije ter jugovzhodne Evrope. Svojim kupcem, partnerjem in uporabnikom nudi pred in poprodajno svetovanje, namestitev opreme, vzdrževanje 24/7/365 in servis. Z veseljem vam bodo pomagali izbrati najustreznejši sistem za vaše potrebe.

SOCOMECOVIH 100 LET

Socomec je dopolnil 100 let! To je v ponos zaposlenim po vsem svetu, saj le malo podjetij preživi tako dolgo, a hkrati je to tudi jamstvo za stabilnost samega podjetja. Je to tudi hkrati pa je ostalo zvesto svojim vrednotam in kontinuiteti družinskega deleža. Socomec je predvsem zgodba, ki so jo oblikovali ljudje s skupno vizijo izkoriščanja vizija izkoriščanja električne energije ob skupnih vrednotah odgovornosti, odprtosti in predanosti.

Imajo močne vrednote, ki so se ohranile skozi leta in jih delijo naslednje generacije. To so stabilni in trdni temelji, ki jim omogočajo, da gredo naprej, se obnavljajo, prilagajajo spremembam v okolju in na trgih, na katerih delujejo ter da s svojim strokovnim znanjem in inovativnostjo izstopajo. To še bolj velja v trenutnem obdobju. Inovacije bodo ključ do nadaljevanja te velike avanture, tako v njihovih izdelkih kot tudi delovnih metodah.

Več informacij dobite na spletni povezavi www.socomec.com. (PR.)

socomec
Innovative Power Solutions

SOCOMEC SICON d.o.o.

Savlje 89, 1000 Ljubljana,
Tel. +386 1 5807 860
info.si@socomec.com

Prodaja

Tel. +386 1 5807 870,
sales.ups.si@socomec.com

Servis

Tel: +386 1 5807 880,
service.ups.si@socomec.com

www.socomec.com

Windows 11

Windows 11: Prava naprava za vsakega uporabnika

Prenosnik HP ProBook 450 G8

BREZPLAČNA nadgradnja na Windows 11*

Prenosni računalnik HP ProBook 450 z novim, kompaktnim oblikovanjem zagotavlja strokovnjakom v rastočih podjetjih, ki opravljajo delo v pisarni, konferenčni sobi in doma, zmogljivost, varnost ter trajnost komercialne ravni. Namenjen seveda tudi za domačo uporabo.

- **Windows 10 Pro 64 bit SLO**
- Intel® Core™ i5-1135G5 Procesor (2.4- 4.2GHz) 8MB 4C/8T
- 39,6 cm (15,6") HD LED SVA 1366x768 nebleščeč 250 nit
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 8 GB DDR4 3200 MHz (2x4GB), ni proste reže do 64GB
- 256 GB PCIe NVMe Value
- USB-C (DP in polnjenje), HDMI, 3x USB 3.1 G1, RJ-45
- Kombiniran 3,5mm audio
- Stereo zvočnika, HD 720p 30 fps kamera, stereo mikrofona
- SLO tipkovnica, ločena številčnica, HP Clickpad
- Garancija 1 leto (tudi baterija 45Wh, 3 celična Li-Ion)

2X7U1EA

Cena: **919,00 z DDV**

Prenosnik HP 250 G8

Povezujte se s prenosnim računalnikom HP 250, ki vključuje zmogljivo tehnologijo in prenovljeno ohišje, da ga lahko vzamete kamor koli greste. Dokončajte poslovne naloge s procesorjem Intel in ključnimi orodji za sodelovanje. Namenjen seveda tudi za osebno uporabo.

- **Windows 11 Pro 64 bit SLO**
- Intel® Core™ i3-1114G4 Procesor (1.7 - 4.1GHz) 6MB 2C/4T
- 35,5 cm (14") FHD IPS LED 1920x1080, 250 nit
- Integrirana grafična kartica Intel® UHD Graphics
- 8 GB DDR4 2666MHz (1 x 8 GB), 1x prosta reža, do 64GB
- 256 GB PCIe NVMe Value
- USB-C 3.1, HDMI 1.4b, 2x USB 3.1 G1, 1x RJ-45
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- Stereo zvočnika, HD kamera, mikrofona
- SLO tipkovnica, touchpad z dvema ločenima tipkama
- Garancija 1 leto (tudi baterija 41Wh, 3 celična Li-Ion)

4K7Z0EA

Cena: **649,00 z DDV**

*Čas nadgradnje je odvisen od naprave. Razpoložljivost funkcij in aplikacij se razlikuje po regijah. Za nekatere funkcije potrebujete posebno strojno opremo (glejte <https://www.microsoft.com/si-si/windows/windows-11-specifications>). Na sliki ni končna različica izdelka in se lahko spremeni. Aplikacije so napredaj ločeno. Prikazan je zaslon sistema Windows 11. Zaslonski posnetki so simulacije in se lahko spremenijo. Programi v Trgovini Windows se prodajajo ločeno. Razpoložljivost programov in izkušnja z njimi se lahko razlikuje med posameznimi trgi. Vse možnosti niso na voljo v vseh različicah sistema Windows. Če želite izkoristiti vse možnosti sistema Windows, boste morda morali nadgraditi sistem in/ali kupiti točno strojno opremo, gonilnike, programsko opremo ali posodobitev sistema BIOS. Windows se posodablja samodejno in ta možnost je vedno vklopljena. Potreben je hitri internet in Microsoftov računalnik. Za posodobitve boste morda morali plačati dostop do interneta, prav tako pa bodo lahko za njih veljale posebne zahteve. Obiščite <http://www.windows.com>. Microsoft in Windows sta blagovni znamki skupine Microsoft v ZDA. Intel, logotip Intel, Intel Inside, Intel® Core™ in Core Inside so blagovne znamke podjetja Intel Corporation v ZDA in drugih državah.

Windows 11

Windows 11: Prava naprava za vsakega uporabnika

Prenosnik HP EliteBook 855 G8

BREZPLAČNA nadgradnja na Windows 11*

S čudovito oblikovanim in izjemno varnim računalnikom HP EliteBook 855 se lahko povežete brez skrbi in poskrbite za storilnost v skoraj katerem koli okolju. Ta tanki in lahki računalnik, oblikovan za večopravnost in delovni dan na različnih mestih, je prilagojen vašemu načinu dela.

- **Windows 10 Pro 64 bit SLO**
- AMD Ryzen™ PRO-5650U (2.3 - 4.2 GHz) 16MB 6C/12T
- 39,6 cm (15,6") FHD IPS LED 1920x1080, 400 nit, AL Senzor
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 16 GB DDR4 3200MHz (1 x 16 GB), 1x prosta reža, do 64GB
- 512 GB PCIe NVMe Value
- 2x USB Type-C 3.1 (Thunderbolt), 2x USB 3.1 G1, HDMI 1.4
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- TPM 2.0 modul, bralnik prstnih odtisov
- Osvetljena SLO tipkovnica, touchpad
- Garancija 3 leta (tudi baterija 56Wh, 3 celična Li-Ion)

4K9Y1EA

Cena: **1.369,00 z DDV**

Računalnik HP ProBook 650 G8

BREZPLAČNA nadgradnja na Windows 11*

Novo, sodobno oblikovanje računalnika HP ProBook 650 v podjetje vnaša eleganco in zagotavlja učinkovito delovanje, odpornost, varnost ter možnosti za upravljanje, potrebne za sodobne zaposlene. Prilagodljive konfiguracijske možnosti so primerne za različne uporabnike in proračune.

- **Windows 10 Pro 64 bit SLO**
- Intel® Core™ i5-1135G5 Procesor (2.4- 4.2GHz) 8MB 4C/8T
- 39,6 cm (15,6") FHD IPS LED 1920x1080, IR Senzor
- Integrirana grafična kartica Intel® UHD 630
- 16 GB DDR4 3200 MHz (1x16GB), 1x prosta reža, do 64 GB
- 512 GB PCIe NVMe TLC
- USB-C Thunderbolt 4, 1x HDMI, 3x USB 3.1 G1, 1x RJ-45
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- TPM 2.0 modul, bralnik prstnih odtisov, bralnik kartic
- Osvetljena SLO tipkovnica, HP Clickpad
- Garancija 1 leto (tudi baterija 45Wh, 3 celična Li-Ion)

43A21EA

Cena: **1.149,00 z DDV**

*Čas nadgradnje je odvisen od naprave. Razpoložljivost funkcij in aplikacij se razlikuje po regijah. Za nekatere funkcije potrebujete posebno strojno opremo (glejte <https://www.microsoft.com/si-si/windows/windows-11-specifications>). Na sliki ni končna različica izdelka in se lahko spremeni. Aplikacije so naprodaj ločeno. Prikazan je zaslon sistema Windows 11. Zaslonski posnetki so simulacije in se lahko spremenijo. Programi v Trgovini Windows se prodajajo ločeno. Razpoložljivost programov in izkušnja z njimi se lahko razlikuje med posameznimi trgi. Vse možnosti niso na voljo v vseh različicah sistema Windows. Če želite izkoristiti vse možnosti sistema Windows, boste morda morali nadgraditi sistem in/ali kupiti točno strojno opremo, gonilnike, programsko opremo ali posodobitev sistema BIOS. Windows se posodablja samodejno in ta možnost je vedno vključena. Potreben je hitri internet in Microsoftov račun. Za posodobitve boste morda morali plačati dostop do interneta, prav tako pa bodo lahko za njih veljale posebne zahteve. Obiščite <http://www.windows.com>. Microsoft in Windows sta blagovni znamki skupine Microsoft v ZDA. Intel, logotip Intel, Intel Inside, Intel® Core™ in Core Inside so blagovne znamke podjetja Intel Corporation v ZDA in drugih državah.

Positiva rešitve d.o.o.

Varnostna kopija je rešilna vrv za obnovitev podatkov

VARNOSTNA KOPIJA PODATKOV VAŠEMU PODJETJU OMOGOČA IZHOD V SILI, KO IZ KAKRŠNEGAKOLI RAZLOGA IZGUBITE DOSTOP DO BISTVENIH PODATKOV.

Pri izvajanju ali pregledovanju praks varstva podatkov se podjetja soočajo z izbiro, kje bodo shranjeni podatki. Vse več posameznikov in podjetij se zanaša na oblak za shranjevanje podatkov. Zakaj? Tako platforme programske opreme kot storitve (SaaS) obljublajo enostavno uporabo in napredne vgrajene varnostne ukrepe. Ravno varnost je najbolj pogosta prodajna točka SaaS platform. Konec koncev, podatki so shranjeni izven podjetja na oddaljenem strežniku, kar pomeni, da so varni pred kibernetiskimi nepravilnostmi, kajne?

Za hrambo v oblaku pa varnostna kopija v oblaku ni samoumevna. Podobno kot fizična hramba, niti oblak ne zagotavlja neprebojne zaščite v vseh scenarijih.

ZAKAJ PODJETJA OKLEVAJO PRI VZPOSTAVITVI SISTEMA VARNOSTNEGA KOPIRANJA PODATKOV?

Danes je skoraj vsaka aplikacija zasnovana za delo v oblaku, kar ni presenetljivo. Platforme v oblaku SaaS podjetjem ponujajo veliko prednosti, vključno s takojšnjim in oddaljenim dostopom, podporo različnih naprav in brezhibnimi posodobitvami, toda ne zagotavljajo večje mere varnosti.

V primeru kibernetiskega dogodka, na primer da napadalec pridobi dostop do storitev v oblaku ali v primeru nenamernega brisanja podatkov s strani enega od zaposlenih, se v večini primerov lahko zanesete le na osnovne varnostne funkcije platforme SaaS. Če storitev izrecno ne navaja, da ponuja storitev varnostnega kopiranja, potem morate domnevati, da le-ta ni vključena v vaš oblačni paket.

Pogost pomislek, še posebej v manjših podjetjih, je, zakaj bi sploh potrebovali varnostne kopije

podatkov. Vendarle je podjetje majhno in posledično neprivlačna tarča nepridipravov, kajne? Potemtakem bi se morali vprašati tudi, če potrebujete zavarovanje za avto ali hišo? Življenjsko polico ali zdravstveno zavarovanje? Možnosti, da vam hišo uniči požar ali na avto pade drevo, so izredno majhne, a vseeno se odločite za zavarovanje. Enako razumevanje bi morali uporabiti tudi pri zaščiti podatkov. Kljub temu pa veliko podjetij s pomanjkljivo politiko še naprej izziva kolo sreče.

Le-te lahko doleti enaka usoda kot podjetja, ki so svoje podatke hranila izključno na podatkovnem centru OVH.

IZPAD OVH PODATKOVNEGA CENTRA LEKCIJA ZA VSA PODJETJA

OVH podatkovni center je vzorčni primer, da nesreča nikoli ne počiva in kako pomembno je imeti vzpostavljeno strategijo za obnovitev podatkov.

Največ pozornosti je razumljivo namenjene kibernetiskim napadom, kjer so phishing napadi in ransomware poglavitni razlog za nepredstavljivo finančno škodo. OVH podatkovni center pa je hkrati opozorilo, da za podatkovne katastrofe ni vedno odgovoren v kapuco ovit heker iz Vzhodne Evrope. V tem primeru je ogenj popolnoma opustošil enega izmed štirih podatkovnih centrov OVH v Strasbourgu v Franciji, drugega pa je močno poškodoval. Več kot 3,6 milijona spletnih mest je v trenutku izginilo iz spletnega obličja in za vedno so bile izgubljene večletne zbirke podatkov.

V izogib tovrstnim izgubam se vse več podjetij odloča za t. i. hibridne scenarije, ko podatke zaupajo ponudniku oblaka, varnostne kopije pa hranijo na lokaciji (on-prem) ali v drugi geografski regiji istega ali drugega podatkovnega centra v lasti ponudnika oblačnih storitev. On-prem varnostna kopija je pogosta rešitev za podjetja, ki že imajo lastno infrastrukturo.

Podjetja, ki večino svojih podatkov in podatkovne infrastrukture hranijo v oblaku, se zanašajo na različne pristope varnostnega kopiranja:

- Celoten backup na fizični lokaciji.
- Naprave za varnostno kopiranje so na lokaciji, vendar se kopije zapišejo neposredno v oblak.

Miha Bernik, IT specialist pri Positiva rešitve d.o.o.

- Varnostne kopije se izvajajo v oblaku, hranijo pa v oblaku in na lokaciji.

Za katero bi se morali odločiti? To vprašanje zahteva strokoven odgovor, ki ga boste dobili pri podjetju Positiva rešitve, kjer poskrbijo za vse omenjene strategije varnostnega kopiranja podatkov. Glede na vaše zahteve, potrebe in finančne sposobnosti vam bodo oblikovali optimiziran scenarij, ki se bo skladal z velikostjo vašega podjetja in količino podatkov v obtoku. Na lokaciji stranke uporabljajo predvsem lokalne NAS strežniške sisteme, in sicer QNAP in Synology, ki zagotavljata celovito varnostno rešitev znotraj podjetja. Po želji naročnika vzpostavijo tudi oblačne storitve Microsoft Azure, Office365, Amazon in podobno.

V podjetju Positiva rešitve so specialisti za programsko opremo Nakivo Backup&Replication, na katero se zanašajo pri arhiviranju celotnega informacijskega sistema. Poleg ustrezne politike varnostnega kopiranja poudarjajo pomembnost ustreznega načrta za okrevanje po katastrofi (disaster recovery), bodisi za en samcat podatek ali za celotno infrastrukturo.

Več o zaščiti in varnostni kopiji podatkov na spletni strani www.positiva.si.

Avtor: Miha Bernik, IT specialist pri Positiva rešitve d.o.o.

(P.R.)

Positiva
Digital solutions of the future

Positiva rešitve d.o.o.

Tržaška 286 D

1000 Ljubljana

www.positiva.si

info@positiva.si

01 620 33 13

FAST LTA sekundarna diskovna polja

Najbolj prilagodljiva in varna sekundarna diskovna polja na tržišču

ŽELJA VSAKEGA PODJETJA JE STROŠKOVNO UČINKOVITO DOLGOROČNO SHRANJEVANJE PODATKOV, PRIDOBLENJIH IZ APLIKACIJ ZA ARHIVIRANJE IN VARNOSTNO KOPIRANJE. KAKO TO DOSEČI?

To vam zagotavlja kombinacija strojne opreme in nizkih stroškov vzdrževanja, integrirane programske opreme za zaščito podatkov in pogodbe o vzdrževanju za obdobje do 10 let podjetja FAST LTA, ki je specialist za varne sekundarne in arhivske sisteme za shranjevanje podatkov. Lasten razvoj tehnoloških rešitev, kot je »Erasure Coding«, »Hardware WORM Sealing« ter učinkovito upravljanje porabe energije pomagajo podjetjem, da se zaščitijo pred izgubo podatkov zaradi napadov izsiljevalske programske opreme, napačne konfiguracije, strojnih okvar in/ali izpolnjevanja zakonskih zahtev (GDPR). Rešitve ponudnika s sedežem v Münchnu so se izkazale v tisočih napravah, nameščenih v zdravstvu, javni upravi, filmih/TV/video produkciji in ostali industriji.

SILENT BRICK TEMELJI NA MODULARNI ARHITEKTURI

Silent Brick je sekundarno diskovno polje, ki temelji na modularni arhitekturi za arhiviranje in varnostno kopiranje. Konfiguracije segajo od ohišja z 2 režama (do 48 TB bruto) ali razširljivega krmilnika s 5 režami (do 120 TB bruto) do sistema z več sto režami kapacitete do 5 PB. Zmogljivost se spreminja v skladno s številom rež in enostavnim dodajanjem Silent Brick diskovnih izmenljivih predalnikov.

V svojem robustnem aluminijastem ohišju lahko Silent Brick predalnike enostavno premikate in vanje shranjujete velike količine podatkov ter omogočate npr. skladnost s predpisi o varnostnem kopiranju in preprečevanje napadov izsiljevalske programske opreme. Vgrajena lokalna ali oddaljena replikacija, ki temelji na nivoju posameznega Silent Brick predalnika, prav tako pomaga dodatno povečati varnost, zmanjšati kompleksnost in tako prihraniti stroške. Predalnik omogočajo tako imenovani »Air Gap«, saj so lahko fizično izločeni iz omrežja. Posamezni predalnik Silent Brick je na voljo v različnih zmogljivostih s SSD-ji (do 12 TB bruto) ali s trdimi diski (do 24 TB bruto), ki jih je mogoče konfigurirati za vsak posamezen Silent Brick predalnik.

Vsak Silent Brick diskovni predalnik ima vgrajeno zaščito podatkov z uporabo »Erasure Coding« zapisa, štirikratno redundanco varovanja vsakega zapisa ter opcijsko omogoča uporabo

diskovne površine tipa WORM, kar pomeni neizbrisljivost zapisov ter zagotavlja KPMG certificirano, revizijsko zaščiteno arhiviranje, ki je obenem skladno z GDPR zakonodajo.

SILENT CUBE – RAZVIT ZA VARNO IN DOLGOROČNO SHRANJEVANJE

Silent Cube je specializiran sistem za shranjevanje podatkov, ki je zaščiten z WORM tehnologijo in omogoča s predpisi skladno arhiviranje. To je prvi sistem za shranjevanje, ki je bil izrecno in kategorično razvit za varno in dolgoročno shranjevanje trajnih podatkov.

Kompaktne Silent Cube kocke in predalniki so na voljo v bruto kapacitetah od 6 do 64 TB. Zmogljivost lahko kadar koli povečate z dodajanjem nadaljnjih Silent Cube komponent do PB obsega. Erasure Coding z štirikratno redundanco zapisa, zapis na diskovne površine WORM in samopreverjanje s strani »Digital Audit« mehanizma zagotavljajo maksimalno varnost podatkov, ki jo je mogoče dodatno povečati z replikacijo na drugo lokacijo.

Silent Cube je KPMG certificiran za skladno arhiviranje. To je tehnologija, ki omogoča izpolnjevanje zakonskih zahtev, kot so skladnost z RöV, GoBS, GDPdU in EU-GDPR. Uspešnost tehnologije je več tisočkrat dokazana v sektorju zdravstva, v javni upravi in industriji. Silent Cube so certificirani za večino programskih rešitev za arhiviranje, DMS/ERP in PACS/KIS/RIS sistemi. FAST LTA zagotavlja storitvene pogodbe (SLA)

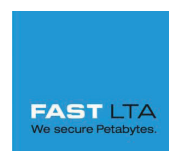
za obdobje do 10 let, kar pomeni dolgotrajno brezskrbno delovanje.

FAST LTA podatkovna polja rešujejo probleme kot so:

- zaščita pred napadi z kriptovirusi,
- izpolnjevanje zakonskih zahtev za varstvo in arhiviranje podatkov,
- AIR GAP – No Tape.

Tako Silent Brick kot Silent Cube sta certificirana s strani večine proizvajalcev programske opreme za varovanje podatkov (Veeam, Com-Vault, Veritas, ArcServe, HPE DataProtector, IBM Spectrum Protect, MS DPM ...) in proizvajalcev PACS sistemov, saj zdravstveni sektor hrani podatke preko cele življenjske dobe pacienta.

FAST LTA tehnologija je v začetku leta 2022 pridobila certifikat skladnosti strojne opreme za arhiviranje Arhiva Republike Slovenije. (PR.)

www.fast-lta.de

Predstavništvo za Slovenijo:
www.evertec-technology.si

EVERTEC
Technology d.o.o.

ANNI d.o.o.

»Ko je napadalec v sistemu, si vzame čas in zakriptira tudi backupe«

HRAMBA PODATKOV V PODJETJU IMA DOKAJ ENOSTAVNA PRAVILA. BOLJ ZAPLETENO JE NJIHOVO VAROVANJE. DVE »ONLINE« KOPIJI IN ENA »OFFLINE« KOPIJA BI MORALE ZADOSTOVATI, A NOBENA NI STOODSTOTNO VARNA PRED NAPADOM.

»Včasih so imeli v podjetjih varnostne kopije zato, da so se zavarovali pred katastrofami, kot sta požar ali poplava, pred nevarnostjo izbrisa podatkov ali odpovedjo strojne opreme. Danes se je pomembnost varnostnih kopij preusmerila na zaščito pred zlonamerno izsiljevalsko kodo (ransomware).« Tomaž Kaluža, varnostni inženir pri podjetju Anni, tako v hipu pogovor z našega vprašanja, kje naj podjetje hrani svoje varnostne kopije, preusmeri k veliko bolj aktualni problematiki. Napadi na podjetja z zlonamerno programsko kodo oziroma z izsiljevalskimi virusi, pri čemer napadalec za odklep podatkov zahteva določeno kupnino, so namreč bolj aktualni kot kadar koli doslej. Pri tem uspejo napadalci nemalokrat zakleniti (zakriptirati) tudi backupe oziroma varnostne kopije.

NAJVEČJA NEVARNOST JE NEZNANJE ZAPOSLENIH

»Po nekaterih podatkih analiz se kar 80 % napadov začne s phishingom, prav zato morajo biti uporabniki res pozorni na to, katere datoteke, ki jih prejmejo na svoj računalnik, odpirajo,« opozori Kaluža.

Toni Jeršin, direktor centra za kibernetiko varnost pri podjetju Anni d.o.o., ob tem poudari, da je (ne)znanje uporabnikov, ne glede na vse varnostne ščite, ključno: »V kibernetiko varnost podjetja lahko vložimo milijon evrov, a če ne izobrazimo uporabnikov, nismo naredili prav veliko,« pravi. »Še vedno je uporabnik s svojim neznanjem ključni faktor in največja grožnja. Po eni strani bi morale podjetje dati zaposlenim samo tiste pravice in dostope, ki jih potrebujejo, po drugi pa mora uporabnik vedeti, da ne sme klikniti na vsako datoteko ali povezavo, ki jo prejme. To sta dva pomembna poudarka.« Pri Anniju

tudi zato za podjetja med drugim izvajajo periodične preglede z vidika phishing napadov.

NAPADALEC SI VZAME ČAS, NATO PA SPROŽI PRAVO »BOMBO«

Kaluža pogovor nadaljuje ob predpostavki, da imamo v podjetju dokaj resen varnostni sistem in smo bili žrtev izsiljevalskega napada. »Ko je napadalec enkrat v sistemu, si navadno vzame čas,« nadaljuje Kaluža. »Zanimajo ga čim bolj pomembni podatki, administratorske pravice, hkrati pa je zanj pomembno tudi, da odkrije varnostne kopije. Ko oceni, da je naredil dovolj, sproži bombo, sproži izsiljevalsko kodo in zakriptira podatke. Napadeno podjetje se znajde v resnih težavah in iz tega položaja se ne bo moglo rešiti drugače, kot s plačilom,« razloži Kaluža.

Če ima podjetje srečo, da napadalec ni odkril varnostne kopije, je to tista zadnja obrambna linija.

IMAMO »ČIST« BACKUP? SMO GA SPOSOBNI RESTAVRIRATI?

»Če imamo backup, ki ni zakriptiran, moramo podatke restavrirati oziroma obnoviti. Pred tem se moramo prepričati, da je to, kar restavriramo, čisto. To ni enostavno, ampak ravno zato podjetje potrebuje pomoč zunanjih strokovnjakov, kot smo mi,« pojasnjuje Kaluža.

Predpostavljajmo, da ima podjetje zakriptirane strežnike, datotečne sisteme, kritične aplikacije, mogoče celo delovne postaje ... Pomembno je, da ima dovolj dober backup, ki ga je sposobno restavrirati.

METODA 3, 2, 1 – ZLATO PRAVILO VARNOSTNIH KOPIJ

Pri pravilnem backupu velja metoda 3, 2, 1 – za vsak dober backup imamo 3 kopije, od tega 2 online – morda celo na dveh različnih medijih: eno kot diskovni sistem in drugo, ki je na kasetah ali cenejšem diskovnem polju ter je kopija prve kopije. »Tretja kopija je offline kopija in se priključi samo v času, ko se backup izvaja. Kje naj bo ta kopija? Lahko je na neki drugi geografski lokaciji, kar pride prav v primeru, če se zgodi naravna katastrofa, poplava, požar. Z vidika kibernetikega napada pa je, če je kopija dosegljiva po mreži, popolnoma vseeno, kje se fizično nahaja. Ta kopija je lahko na kriptiranih magnetnih trakovih na zunanji lokaciji ali kot oblačna hramba. Eden izmed ponudnikov, ki omogoča tudi offline kopijo v oblaku, je Acronis, s katerim sodelujemo sami. Lahko vam naredimo backup tako na lokaciji kot tudi v oblaku nekje zunaj,« pogovor izmenjuje nadaljujeta sogovornika.

»Za tista podjetja, ki si ne morejo privoščiti vse te infrastrukture, je mogoče dovolj dobra možnost

določeno število zunanjih diskov, vsaj tri, štiri, odvisno od tega, koliko podatkov imate. Te diske na določene intervale priključujemo v sistem, ko delamo offline kopijo. Pomembno je, da diske rotiramo. To je veliko cenejša zadeva. Ni avtomatizirana, vse je treba narediti ročno, ampak je pa to tretja offline možnost,« pojasni Kaluža.

BACKUP JE POMEMBNO OSAMITI, SEGMENTIRATI, OTEŽITI DOSTOP

Ne glede na to, za katero izmed možnosti se odločimo, je zelo pomembno, da sistem načrtujemo pravilno. Vsak software (programsko opremo), ki ga za to uporabljamo, moramo primerno konfigurirati in čim bolj osamiti. Napadalcu moramo postaviti čim večje ovire. To dosežemo tako, da čim bolj segmentiramo, ločimo strežnike, na katerih imamo varnostne kopije oziroma backup sistem.

»Prav tako mora imeti svojo mrežo, ločeno s požarnim zidom, ki naj zapre vse 'porte' (vhode), ki niso nujno potrebni. Pomembno je, da backup ni dosegljiv z vašega omrežja in je striktno zavarovan. Vse konfiguracije v tem sistemu morajo biti zaklenjene, da ni mogoče zlahka spreminjati nastavitve,« pomembnost varnosti poudarja Kaluža.

Prav tako mora biti ta backup sistem vedno posodobljen. Ko je ranljivost zaznana in so na voljo posodobitve, ga je treba posodobiti in ne po nepotrebnem tvegati.

»Uporabniški računi, ki jih uporabljamo za ta strežnik, ne smejo biti del 'Active directory' infrastrukture, tako da backupov ne moremo upravljati z domenskim administratorjem, kar je pogosta praksa, ker je tako najenostavnejše. A če nekdo pride v omrežje in pridobi dostop do domenskega administratorja, imamo lahko veliko težavo. V podjetjih je (pre)pogosta praksa

en domenski administrator, ki ima dostop do vsega, tudi do tovrstnih backupov. Ta administrator ima eno uporabniško ime in geslo. In to je lahko velika težava. Tega se informatiki premalo zavedajo,« se strinjata sogovornika.

Z varnostnega vidika je zelo priporočljiva tudi večnivojska avtentikacija. Podjetja in administratorji se kljub večletnim opozorilom zelo redko poslužujejo njene uporabe.

REDNI TESTI IN OBNOVA PODATKOV

Da bo v primeru napada varnostna kopija delovala, mora podjetje izvajati periodične varnostne preglede in restavracijo podatkov. To bi bilo z zunanjimi strokovnjaki, kot jih imajo v Anniju, dobro izvajati vsaj enkrat na leto, še bolj pogostejše, ampak to je odvisno od zmožnosti podjetja. Vsako podjetje bi moralo imeti zaradi svoje varnosti dorečene postopke, na kakšen način se bo restavriranja oziroma obnove podatkov sploh lotilo.

»Mi priporočamo, da se delovanje varnostnih kopij testira vsaj enkrat na leto. Prav je, da če za nekaj poskrbiš in za to plačaš, to tudi deluje. Če kupiš neko programsko opremo in v štirih letih ne preveriš, ali pravilno deluje, nisi naredil ničesar,« poudarja Jeršin.

VARNOST PODATKOV JE ŠE KAKO SMOTRNA

Zakaj kibernetске varnosti mnogi še vedno ne jemljejo resno? »Jaz dam tu primerjavo z zavarovanjem hiše. Ogromno jih zavaruje škodo v primeru potresa, čeprav vemo, da je majhna možnost, da do njega pride. Zavarovanih imamo kar nekaj zadev, do katerih verjetno ne bo prišlo. Prav tako je v primerih kibernetских nevarnosti – to so zadeve, za katere vemo, da lahko do njih pride ali pa morda tudi ne. Zadeva je zelo podobna, ampak hišo bomo zavarovali pred

vsem mogočim, za varnost podjetja pa mnogi ne poskrbijo ustrežno,« stanje slikovito oriše Jeršin.

Kaluža nadaljuje: »Večina podjetij s težkim srcem vlaga v kibernetско varnost. Nek direktor na primer vложи veliko denarja v služben avto, en mali delček tega pa ne bi dal za zaščito sistema v podjetju. Je pa res, da backup sistema, požarnega zidu ali večfaktorske avtentikacije nihče ne vidi. Ampak če pride do večjega vdora, bo morda treba avto prodati. To ozaveščenost bi morali dvigniti. Verjetnost za napad se iz leta v leto povečuje.«

»Poglejmo, kaj se je zgodilo v zadnjih nekaj tednih. Vsi hekerji so se fokusirali na Rusijo, ampak se bojim, kaj se bo zgodilo, če bodo oni udarili z enako mero nazaj. Ko gre vojska na teren v fizični obliki, vemo, kje so državne meje. V virtualnem svetu pa meja ni. Večina na svetu praktično uporablja isto programsko opremo, ni za vsako državo pisana posebej, in njene ranljivosti so enake v Sloveniji, Ukrajini, Rusiji, na Kitajskem ali v ZDA. Če uporabljamo vsi isti software in se ga napadalcu poslužujejo, smo na drugi strani vsi enako ranljivi. Edina meja je internetni kabel. Ozaveščenost se žal povečuje samo s takšnimi dogodki, kot smo jim priča zadnje čase. Žal je tako,« zaključuje Jeršin.

Da bi se težavam kar najbolj ognili, imajo pri Anniju v ponudbi tudi novo generacijo rešitev podjetja Watchguard, ki skrbi za celovito zaščito poslovanja. Ta večnivojska zaščita štiti pred izsiljevalskimi in drugimi virusi ter škodljivimi kodami, prepozna sumljive in škodljive povezave in se zna samodejno odzvati na varnostne dogodke.

Več najdete na anni.si.

(P.R.)

Toni Jeršin (levo) in Tomaž Kaluža

Anni d.o.o.

Motnica 7a,
1236 Trzin, Slovenija
telefon 01 5800 800
toni.jersin@anni.si
www.anni.si

Synology NAS

Podatki naj bodo varni in dosegljivi

S SYNOLOGYJEM BOSTE IMELI SVOJE PODATKE SHRANJENE NA ENEM MESTU, DO NJIH PA BOSTE DOSTOPALI NA DALJAVO, KAR POMENI, DA LAHKO OPRAVLJATE SVOJE DELO KJERKOLI IN KADARKOLI.

Podatki so za podjetja ključnega pomena. Brez dostopa do svojih podatkov podjetja svojim strankam ne morejo zagotoviti pričakovane ravni storitev. Slabši odnosi s strankami, izguba prodaje ali težave s sodelovanjem v delovnih skupinah je le nekaj primerov, kaj se lahko zgodi, če informacije niso na voljo.

Od sistema za hrambo podatkov pričakujemo predvsem dvoje: da so podatki varno shranjeni in dosegljivi le pooblaščenim osebam od koderkoli in kadarkoli. Idealna naprava za to so strežniki NAS Synology. Po vsem svetu je v vsakem trenutku aktivnih več kot osem milijonov rešitev za upravljanje podatkov podjetja Synology, ki jih poganja operacijski sistem DSM. Kot največji operacijski sistem za strežnike NAS na svetu, DSM na edinstven način združuje prilagodljivost pomnilnika, zmogljivosti varnostnega kopiranja in zaščite podatkov ter robustne rešitve za sinhronizacijo in sodelovanje. In to v vse bolj razpršenem delovnem okolju in virih podatkov. Synologyjeve dodatne rešitve, kot so Synology Drive, zbirka Active Backup in druge, se lahko pohvalijo z več kot šest milijoni prenosov mesečno.

Lani poleti je Synology predstavil obsežno nadgradnjo operacijskega sistema DSM in mu nadel oznako 7.0. Sedaj pa je v beta testiranju že različica 7.1, ki prinaša konkretne izboljšave, namenjene reševanju IT izzivov. Z uvedbo portalov za združevanje datotek omogoča skrbnikom, da povežejo več sistemov Synology in jim tako zagotovijo enostavnejši dostop do datotek za končne uporabnike, ki se jim ni več treba zapomniti ločenih naslovov. Z novim uporabniškim vmesnikom si lahko uporabniki, za lažje

vzdrževanje in upravljanje, ogledajo in upravljajo pogone v obeh sistemih gruče visoke razpoložljivosti (High Availability) iz ene nadzorne plošče.

HIBRIDNA REŠITEV ZA VARNOSTNO KOPIRANJE

Strinjali se boste, da je smisel kopiranja na varno lokacijo zmožnost v primeru zlonamernih napadov, okvar diskov ali nesreč, hitro in brez večjih motenj obnoviti izgubljene podatke. Synology v svoji rešitvi predvideva različne scenarije obnovitve, od posamičnih datotek do celotne obnove podatkov. DSM 7.1 uvaja tudi možnost varnostnega kopiranja celotnega sistema (bare metal). Zmožnost kloniranja in podvajanja celotnega sistema, ki ga omogoča rešitev za varnostno kopiranje Synology Active Backup for Business, v primeru popolne okvare spletnega mesta tako močno izboljšuje možnosti hitre obnove delovanja sistema.

Zasebni oblak, ki ga lahko postavimo na strežnikih NAS Synology omogoča vse prednosti, ki jih ponujajo storitve v oblaku. Vendar pa je priporočljivo hraniti eno kopijo podatkov na oddaljeni lokaciji. Synology s storitvami C2

lastnikom naprav Synology nudi varen način dodatnega varnostnega kopiranja podatkov v oblaku. Na voljo so storitve C2 Password, C2 Transfer in C2 Backup, samostojne rešitve, ki obravnavajo sodobne potrebe po zaščiti gesel, deljenju občutljivih datotek in varnostnemu kopiranju katerihkoli lokalnih hrambenih mest kot tudi običajnih SaaS storitev v oblaku. Podatkovni center C2 je lociran v Evropi v Frankfurtu, kar izboljšuje možnosti za uskladitev postopkov za varovanje in obdelavo osebnih podatkov z uredbo GDPR.

DSM 7.1 in nova razširitev C2 predstavljata nov pogled podjetja Synology na upravljanje s podatki. Na podlagi uspeha storitev za hrambo podatkov C2 Synology uvaja tako hibridne kot tudi izključno oblačne izdelke, vključno z novim upraviteljem gesel, imenikom kot storitvijo, varnostnim kopiranjem v oblaku in rešitvami za varen prenos datotek. Koristi od razširjene ponudbe pa imajo predvsem uporabniki, ki lahko izkoristijo prednosti optimizirane in stroškovno konkurenčne rešitve za hrambo in varnostno kopiranje podatkov.

Več najdete na www.xenon-forte.si.

(P.R.)

Xenon forte d.o.o.

Letališka cesta 29, 1000 Ljubljana
01 54 84 800 | info@xenon-forte.si
www.xenon-forte.si

Neoserv - gostovanja za vsakogar

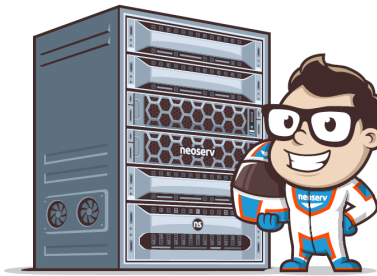
Hramba podatkov za spletne strani in e-pošto

KO POTREBUJEMO SPLETNO GOSTOVANJE, JE POMEMBNO, DA SE ODLOČIMO ZA PONUDNIKA, KI NAM ZAGOTAVLJA HITRE IN ZANESLJIVE STORITVE, REZERVNE KOPIJE IN NAJBOLJŠO MOŽNO UPORABNIŠKO PODPORO.

Pri spletnem gostovanju gre za zakup prostora na strežniku, na katerega naložite spletno stran ter ga uporabljate tudi za e-maile na vaši domeni. Vsako resno podjetje nujno potrebuje gostovanje, ostaja le še odločitev glede ponudnika in paketa gostovanja, ki bo zadovoljil specifične potrebe podjetja.

SPLETNO GOSTOVANJE IN TURBO ZA ZAHTEVNEJŠE

Spletno gostovanje (shared hosting) je najpogostejše uporabljena vrsta gostovanja, saj je primerno za večino spletnih strani, trgovin in e-poštnih uporabnikov. Gre za preprosto gostovanje: preko cPanel nadzorne plošče z nekaj kliki namestite WordPress spletno stran oz. osnovno trgovino ali katalog, namestite SSL certifikat, aktivirate e-poštni predal in podobno. Navadno gre za cenovno najbolj dostopno gostovanje, obenem pa nudi visoko stopnjo hitrosti in

zanesljivosti. Za osnovne potrebe vam bodo v podjetju Neoserv priporočili prav to.

Za bolj zahtevne spletne strani ali trgovine se navadno priporočajo VPS gostovanja, a ta podjetjem prinašajo več dela in stroškov. Za bliskovito in neprekinjeno delovanje, tudi ob večjem navalu obiskovalcev ali kupcev, zato pri podjetju Neoserv priporočajo super-zmogljivo spletno Turbo gostovanje. Paketi Turbo Gostovanja so od 3 do 10-krat bolj zmogljivi od klasičnih spletnih gostovanj, obenem pa naročniku ne prinašajo slabosti VPS gostovanj, saj za vsa omenjena sistemska opravila skrbi ponudnik.

RESELLER GOSTOVANJE

Gostovanje, primarno namenjeno spletnim agencijam oz. izdelovalcem spletnih strani, ki želijo svojim strankam ponuditi tudi storitev spletnega gostovanja, je Reseller gostovanje. Tudi sicer so za gostovanje večjega števila spletnih strani bolj primerni Reseller paketi. Poglejmo, zakaj.

Prvič: vsak račun v okviru Reseller paketa razpolaga z lastnimi rezerviranimi strežniškimi zmogljivostmi. Tako ena spletna stran, ki je zelo obiskana ali je žrtev spletnega napada, ne more vseh sistemskih sredstev porabiti zase in s tem vplivati na delovanje ostalih spletnih strani.

Drugič: v Reseller okolju so paketi med seboj izolirani s tehnologijo CloudLinux/CageFS. To pomeni, da ogrožena spletna stran, ki jo je napadel spletni virus, ne more vplivati na delovanje spletne strani v drugem paketu.

VPS GOSTOVANJE ALI CELO LASTNI STREŽNIK

Nameščanje specifične oz. poljubne programske opreme na Spletnem, Reseller in Turbo gostovanju običajno ni mogoče. V primeru potreb po specifični programski opremi pri Neoserv svetujejo lasten virtualni strežnik (VPS), da lahko naročnik samostojno namešča, konfigurira in vzdržuje programsko opremo glede na potrebe posameznih projektov. Naročnik se lahko odloči tudi za vzdrževan VPS strežnik, za katerega skrbi ponudnik storitve.

Kadar tudi virtualni strežnik ne zadošča potrebam hrambe podatkov ali gostovanja spletnih aplikacij in e-pošte, je vedno možno izbrati lasten strežnik in naročnik ima popolnoma proste roke pri izbiri tako strojne kot programske opreme. Podobno kot pri VPS gostovanju, je tudi v tem primeru možnih več načinov sodelovanja s ponudnikom, odvisno predvsem od izkušenj in potreb naročnika.

E-POŠTNO GOSTOVANJE

Zagotovo je na mestu omeniti, da se lahko odločite na primer tudi le za e-poštno gostovanje. V tem primeru je vaš cilj predvsem zagotoviti e-poštni predal na lastni domeni, boljše dostavljivost e-poštnih sporočil, višjo stopnjo varnosti, večje kapacitete nabiralnikov in trajno hrambo.

REZERVNE KOPIJE PODATKOV

Pri vseh naštetih možnostih gostovanja so izjemnega pomena rezervne kopije. Izguba podatkov lahko prinese kar nekaj preglavic ali večjo poslovno škodo. Neoserv pri vseh vrstah gostovanja in vzdrževanih VPS strežnikih brez doplačila omogoča rezervne kopije za vsaj 5-6 mesecev nazaj. Hkrati se, prav tako brez doplačila za končnega uporabnika, rezervne kopije hranijo tudi v dodatnem fizično ločenem podatkovnem centru. Podatke je možno enostavno obnoviti po delih ali pa kar v celoti – in to z le nekaj kliki v nadzorni plošči.

Več podatkov in celotno ponudbo najdete na spletni strani podjetja www.neoserv.si, ki je eden največjih ponudnikov za gostovanje v Sloveniji. (P.R.)

neoserv
HITRO, VARNO IN ENOSTAVNO

AVANT.SI d.o.o.

Poslovna cona A 49

4208 Šenčur

info@neoserv.si

www.neoserv.si

Veeam Cloud Connect

Bodite pripravljeni na hitro obnovo podatkov

S HIBRIDNIM DELOM JE POSTAL DOSTOP DO PODATKOV KJERKOLI IN KADARKOLI NEIZOGIBEN. **A** SO HKRATI PRAV ZARADI NJIHOVE MOREBITNE IZGUBE POSTALE VARNOSTNE KOPIJE KLJUČNEGA POMENA ZA VSAKEGA UPORABNIKA IN PODJETJE.

Naredite največ za varnost vaših podatkov! Varnostne kopije so eden najpomembnejših elementov zaščite podatkov podjetij, najsi gre za možnost zlorabe z izsiljevalskimi virusi, okvare programske opreme ali kraje prenosnika.

Za varno hrambo datotek je pomembno, da so varnostne kopije fizično ločene od vaše naprave, zato vam ponujamo možnost sprotnega shranjevanja datotek v oblaki sistem.

Varno shranjevanje varnostnih kopij in njihova enostavna obnovev sta bistvenega pomena, ko nepredvidljivi dogodki ogrozijo varnost vaših podatkov ter s tem podjetje. In prav zanesljivo, stroškovno učinkovito shranjevanje in obnovev vam omogoča Veeam Cloud Connect Backup and Replication, ki ga lahko zakupite tudi pri DAT-IT.

V kolikor že uporabljate Veeam B&R programsko opremo, vam dodajo samo še licenco za Veeam Cloud Connect.

- Hitra namestitvev
- Varna SSL povezava, šifrirana že na samem izvoru
- Možnost hrambe več dnevnihi kopij podatkov
- Hitra obnova kadarkoli
- Stroškovna učinkovitost

KAJ JE VEEAM CLOUD CONNECT?

Veeam Cloud Connect ponuja popolnoma integriran, varen in učinkovit način za premikanje varnostnih kopij v odlagališče oblaka ali kopiranje na oddaljeno mesto za obnovo po nesreči. Predstavlja celovito rešitev za odpravo tveganja izgube podatkov. Ne potrebujete svoje

strojne opreme, saj je vse v oblaku, zanj pa skrbi ponudnik DAT-IT.

Podatke torej shranjujejo na oddaljeno ali na več lokacij, ki so lahko tudi ločene. V DAT-IT omogočajo varno hrambo podatkov v ISO27001 podprtih podatkovnih centrihi. V ponudbi imajo 3 fizično ločene lokacije, od tega 2 ločeni tudi geografsko. Vsi podatki vedno ostanejo znotraj lastnega regionalnega oblaka v Sloveniji. V primeru naravne nesreče, požara ali česa podobnega torej obstaja kopija strežnika in ga lahko po potrebi na drugi lokaciji poženejo. Pri tem ni začetne investicije, saj gre za najem. Če ste obstoječ uporabnik Veeam storitev in že imate ustrezne licence, je vse skupaj še ceneje.

DODATNA ZAŠČITA PRED IZBRISOM KRITIČNIH PODATKOV

Najsodobnejše tehnologije, ki so na voljo po konkurenčnih cenah, zagotavljajo najvišjo zanesljivost in varnost poslovanja za organizacije katere koli velikosti.

Pri DAT-IT nudijo še dodatno »Insider Protection« zaščito, ki je del Veeam Cloud Connect Backupa in s tem dodatno varovalo pri zaščiti vaših podatkov. Z možnostjo kreiranja »koša« (recycle bin), ki ni dostopen iz vašega omrežja, omogočajo pridobitev podatkov, ki so bili morda izbrisani med zlonamernim napadom. S tem se vzpostavi dodatna zaščita pred zunanjimi napadi izsiljevalske programske opreme in notranjimi grožnjami.

DOSTOP IN NADZOR

Ena največjih prednosti uvajanja Veeam Cloud Connect je preprostost upravljanja. Varnostne kopije lahko naložite in obnovite s samo nekaj kliki. Storitev ni primerna le za končne uporabnike, ampak tudi za ponudnike storitev. Nadzorna plošča s celovitim pregledom nad porabo sistemskih sredstev omogoča natančen pregled nad vašimi podatki ali podatki vaših strank.

INTEGRACIJA Z MICROSOFT 365

Ogromno podjetij ve, da je Microsoft 365 sicer super, a ima tudi svoje pomanjkljivosti. DAT-IT, del skupine ZGroup, ne ponuja samo storitev Microsoft 365, temveč tudi varnostne kopije v povezavi s storitvijo Veeam. Microsoft sicer ima vzpostavljene lastne sisteme za varovanje podatkov, a ti niso »backupi« oziroma varnostne kopije, tako da lahko stranka, ki roko na srce, najpogosteje nehote sama kaj izbríše, ostane brez vsega. Tu nastopi Veeam, ki poskrbi, da so vaši podatki na varnem.

Prva asociacija za Microsoft 365 je v večini elektronska pošta, a ne gre zgolj za to, ampak za nekatere morda še pomembnejše zadeve, kot so SharePoint datoteke, podatki o skupinah uporabnikov, OneDrive datoteke, storitev Microsoft Teams ... Verjamemo, da si ne želite predstavljati, kaj se zgodi, če nekega dne vsi podatki, ki jih imate v teh storitvah, izginejo.

DAT-IT poskrbi, da bodo vaši podatki vedno na varnem, ne odlašajte ter jih kontaktirajte na 0591 669 81 ali info@dat-it.com. (P.R.)

DAT-IT

Web: dat-it.com

Telefon: 0591 669 81

Mail: info@dat-it.com

**NAJVEČJI MEDNARODNI
LOGISTIČNI DOGODEK
V REGIJI!**

**LOGISTIČNI
KONGRES**

OSKRBOVALNE VERIGE V ZNANOSTI IN PRAKSI

6.–8. april 2022

GRAND HOTEL BERNARDIN, PORTOROŽ

*V Slovenskem logističnem združenju
gradimo razmerja.*

Nekaj aktualnih tem iz programa:

- Kakšni bodo novi **RAZPISNI POGOJI** za vodje logistike v bodoče?
- **DRONI** so tu. Kje so uporabni in kaj moramo narediti za uspešno uvedbo v redno poslovanje?
- Tudi **NAJBOLJŠA IN NAJVEČJA** podjetja sodelujejo v logistiki. Kje so uspešna in kako jim je uspelo? (primer dobre prakse)
- Ali lahko blago na poti smatramo kot **SKLADIŠČE NA KOLESIH**? Kako so v avtomobilski industriji to uvedli in kako se jim to obrestuje? (primer dobre prakse)
- Z novo tehnologijo do **ZMANJŠANJA STROŠKOV** logistike za 7 mio EUR, 50.000 ur prihranka v času in 1.8 miliona privarčevanih kilometrov! (primer dobre prakse)

∞
MOŽNOSTI
ZA MREŽENJE
IN DRUŽENJE

7

TUJIH
PREDAVATELJEV
IN
STROKONJAKOV

22

DOMAČIH
PREDAVATELJEV

300+

UDELEŽENCEV

25+

PREDAVANJ

6

PLENUMOV

12

PRIMEROV
DOBRE
PRAKSE

Prijavite se ZDAJ!
<https://logisticnikongres.si>

SPONZORJI IN PARTNERJI

GENERALNI SPONZORJI

ZLATI SPONZORJI

Slovenske železnice
SŽ - Tovarni promet

SREBRNI SPONZORJI

MEDIJSKI PARTNER

Arhivservis.si

Digitalizacija na vseh poteh

DIGITALNA PREOBRAZBA VAŠE ORGANIZACIJE NI LE NUJNA IN KORISTNA, Z ARHIVSERVIS.SI JE TUDI GLADKA IN ZABAVNA.

Živimo v časih, ko »babice skypajo«, kot bi se v postcovidnem svetu poslovanja in dela lahko izrazili. Zato ni več izgovorov, da še nismo začeli s procesom digitalne preobrazbe, saj ta postaja vse večja nuja.

Digitalna preobrazba ni samo nakup nove programske ali strojne opreme – je veliko več. Pri tem je pomembno predvsem, da se je lotite celostno, saj le tako lahko uspe in prinaša koristi vsem vpletenim. Najpomembnejše je, da je speljana kakovostno in strokovno, pri čemer je pomemben del priprava digitalne strategije.

Ključno pri tem je primerno digitalno voditeljstvo, ki ustvari in goji primerno digitalno kulturo, opremlja kadre z digitalnimi kompetencami in poskrbi za odlično izkušnjo zaposlenih, podporo in primerne investicije v prave digitalne rešitve. Da to uspe, je potrebno pripraviti kakovostno digitalno strategijo, osredotočeno na doseganje izvrstne uporabniške izkušnje digitalnega kupca (Cx), podprto z učinkovito uporabo podatkov, uporabo digitalnih rešitev za podporo poslovnim procesom in zaposlenim. Hkrati ne smemo pozabiti na pomembne stvari, kot so kibernetska varnost, sprememba poslovnega modela in ostale digitalne podrobnosti.

PRETVORBA V DIGITALNI POSLOVNI MODEL

Vse to in še več vam omogoča pretvorbo vašega poslovnega modela v digitalni poslovni model, ki ga potrebujemo za poslovanje v digitalni ekonomiji, tako kot potrebujemo dostop do dokumentov pri delu. Hiter, pregleden in verificiran. S tem imajo v Arhivservis.si več kot 15 let izkušenj in odlične reference!

Ponujajo vam nabor usposabljanj za dvig digitalnih kompetenc zaposlenih, pripravo kakovostnih in vaši organizaciji prilagojenih digitalnih strategij ter mentorstvo za digitalno preobrazbo. Tega se lahko za vas lotijo celostno in poglobljeno, če pa imate nekaj časa in malce znanja, vam nudijo tudi digitalni coaching v sklopu storitve 365 Digital.

Posebej večjim organizacijam, ki proizvedejo veliko dokumentov, ponujajo storitve digitalizacije arhivske in poslovne dokumentacije po načelu »do dokumenta v manj kot minuti!«. To pa še ni vse. Ker so invalidsko podjetje, sodelovanje z njimi prinaša še eno ugodnost – koriščenje nadomestnih

kvot, če imate dovolj zaposlenih, da ste k temu zavezani. So uradni izvajalec na področju digitalnih kompetenc in digitalnih strategij na Digitalnem inovacijskem stičišču Slovenije, kjer z dvema prepoznavnima strokovnjakoma, to sta ga. Tanja Čajavec in g. Jure Trbič, ponujajo kakovostna usposabljanja zaposlenih ali pripravo digitalnih strategij za vaše (socialno) podjetje.

V sodelovanju z ustanoviteljem podjetja MedArhiv d.o.o., soc.p., podjetjem Griffin ZC d.o.o., so popisali, klasificirali in hranili oz. pripravili za prevzem arhivsko gradivo v Arhiv, dokumentacijo zdravstvenih institucij (PB Vojnik, PB Begunje, KC Golnik, ZD Ljubljana, ZD Celje, ZD Šmarje pri jelšah in ZD Ormož), pripravili so vzorčna notranja pravila in podobno. Od leta 2011 aktivno sodelujejo z ZRC SAZU na področju digitalizacije dokumentacije in zagotavljanja javne dostopnosti gradiva.

Čez slab mesec pripravljajo prvo dvodnevno online delavnico na temo varne digitalne preobrazbe. Prvi dan bo namenjen pregledu digitalizacije na splošno in v praksi, drugi dan pa bo posvečen žal zelo aktualni tematiki, kibernetski (ne)varnosti.

Vabljeni, da stopite v stik z Arhivservis.si preko info@arhivservis.si ali 080 48 45. Več najdete tudi na www.arhivservis.si/digitalizirajmo-se. (P.R.)

**2 DNEVNA DELAVNICA:
DIGITALIZIRAJMO SE**

20.4 in 21.4

www.arhivservis.si/digitalizirajmo-se

Domenca gostovanje

Kako gostovanje pohitri spletne strani in trgovine?

KATERI JE GLAVNI DEJAVNIK, KI VAS ODVRNE OD SPLETNE STRANI ALI TRGOVINE? POMANJKLJIV GRAFIČNI VMESNIK, PRODAJNA PONUDBA, VSEBINA?

Kaj pa hitrost? Kolikokrat ste zapustili spletno stran samo zato, ker je nalaganje trajalo več kot sekundo ali dve? Dejstvo je, da je poleg enostavnosti uporabe hitrost nalaganja strani ključen dejavnik pri uporabniški izkušnji in tudi pri uspešnosti same spletne strani ali trgovine. Tudi Google ima rad hitrost in zato hitrejše spletne strani nagradi z višjo pozicijo v iskalnikih, kar pomeni večjo izpostavitvev in večji obisk.

Hitrejša spletna stran dosega višje stopnje konverzije (dobrodošla novica za vsakega upravljalca spletne trgovine), **ima več obiska in manjši bounce rate** (stopnja obiska samo ene strani na vašem portalu).

Kako pa pohitrimo spletno stran? Presenetljivo je odgovor lahko zelo enostaven. Lahko najamete programerja oziroma razvijalca, ki bo poskrbel za optimizacijo spletne strani in nadgradnjo infrastrukture. Obstaja pa še lažja in hitrejša ter predvsem cenejša rešitev, in sicer spletno gostovanje pri specializiranih ponudnikih, kot na primer Domenca, pri kateri gostuje vsaka tretja slovenska spletna stran.

KAKO GOSTOVANJE VPLIVA NA HITROST SPLETNE STRANI?

Vprašanje, ki si ga zastavi skoraj vsak lastnik spletne strani ali trgovine. Ker je težko zaupati številkam prodajnega agenta in ker gre vendarle za zapletene procese, ki jih brez pravega računalniška ozadja težko razumemo, je Domenca izvedlo praktično primerjavo, kako gostovanje vpliva na hitrost spletne strani in kakšno vlogo pri tem igra strojna in programska oprema.

Na svojih paketih Neomejenega gostovanja (neomejeno prostora, prometa in e-poštinskih

predalov) so s pomočjo orodja GTmetrix preizkusili WordPress spletno stran in WooCommerce spletno trgovino. Simulirali so vse značilnosti realne uporabe (nameščeni vtičniki, vsebina ...). Kaj se je spremenilo z nadgradnjo strojne in programske opreme?

LITESPEED TEHNOLOGIJA IN LSCACHE PREDPOMNILNIK

Oglejmo si najprej, kakšen vpliv ima programska oprema. Neomejenemu gostovanju so omogočili dodatek PLUS, kar pomeni, da spletno gostovanje poganja spletni strežnik LiteSpeed, ki s pomočjo predpomnilniške rešitve LSCache zmanjšuje uporabo strežniških virov (CPU, RAM), povečuje PHP zmogljivost in pohitri prikaz statičnih elementov na spletni strani. V laičnem jeziku to pomeni, da se spletna stran prikaže kar do šestkrat hitreje.

Da vendarle ne gre le za marketinški vložek, dokazuje primerjava delovanja WordPress spletne strani.

Iz prikazanih števil je razvidno, da programska oprema vpliva na hitrost delovanja spletnih mest. **Že tako hitra spletna stran se je z dodatkom PLUS naložila skoraj sekundo hitreje! Prvi odziv strežnika pa je bil v picilih 8 stotinkah sekunde.**

Kaj pa strojna oprema? Oglejmo si na praktičnem primeru, kakšno spremembo hitrosti lahko pričakujete s preходом na zmogljivejšo strojno opremo.

Spletna stran fit-akademija.si je že delovala na LiteSpeed strežniku drugega ponudnika. S preходом na Domenca VPS gostovanje se je čas prikaza strani zmanjšal na vsega 1,7

sekunde (1,2 sekunde hitreje kot pri drugem ponudniku). Domenci je to uspelo z zmogljivejšo strojno opremo, ki jo sestavljajo **Intel Xeon Gold procesorji, SuperMicro strežniki, IBM Storwize diskovno polje z najhitrejšimi NVMe SSD diski in 10 Gbit/s internetna povezava.**

Vsaka izgubljena sekunda pomeni izgubo do 11% obiska in do 7% nižjo konverzijo, zato je izbira pravega gostovanja ključna. Za najzahtevnejše spletne trgovine in strani je Domenca razvila Hiper gostovanje, ki ga odlikuje zmogljivost VPS strežnikov in enostavnost uporabe deljenega gostovanja. Odločite se lahko tudi za gostovanje v oblaku ali VPS gostovanje, ki zagotavlja vrhunsko zmogljivost in skalabilnost.

Za še več podrobnosti, kako vam lahko pri Domenci pohitrijo delovanje spletne strani, obiščite www.domenca.com, pokličite na 01 77 77 885 ali pa jim pišite na prodaja@domenca.com in se dogovorite za brezplačni 30-dnevni preizkus. Kadarkoli pa lahko uveljavite 60-dnevno garancijo na zadovoljstvo. (P.R.)

WEBTASY, D.O.O.
Pod hribom 55
1000 Ljubljana

01 77 77 885
prodaja@domenca.com
www.domenca.com

NEOMEJENO GOSTOVANJE DOMENCA (WordPress spletna stran)		
	Neomejeno gostovanje	Neomejeno gostovanje z dodatkom PLUS
GTmetrix Grade	A	A
Performance Score	93 %	100 %
Largest Contentful Paint	1,3 s	0,379 s
Full Load Time	1,4 s	0,497 s
TTFB	0,349 s	0,085 s

DELOVANJE SPLETNE STRANI FIT-AKADEMIJA.SI		
	Drug ponudnik	Domenca VPS gostovanje
GTmetrix Grade	C	A
Performance score	72 %	97 %
Largest Contentful Paint	1,2 s	871 ms
Full Load Time	2,9 s	1,7 s
TTFB	0,205 s	0,184 s

Varna hramba in digitalizacija dokumentov

Kako najlažje in celovito digitalizirate vaše podjetje?

KER JE VELIK DEL POSLOVNIH PROCESOV DIGITALIZIRANIH, LJUDJE MISLIJO, DA JE PAPIRNA POŠTA STVAR PRETEKLOSTI. TEMU PA NI TAKO.

Podjetja vseh velikosti morajo (po zakonu) hraniti na stotine, če ne na tisoče zapisov in podatkov. Ni presenetljivo, da so se poslovni procesi, ki so se v veliki meri zanašali na papir, upočasnili ali celo popolnoma ustavili med pandemijo. Vzdrževanje in upravljanje fizičnega gradiva je lahko pravi izziv za uporabnike, ki morajo vsak dan posodabljeni, iskati in delati s fizičnimi dokumenti. Podjetja, ki so slonela na papirni komunikaciji, so v zadnjih dveh letih občutila posledice pomanjkanja digitalizacije, še posebej z uvedbo hibridnega delovnega modela, ko veliko zaposlenih dela od doma in nima dostopa do fizičnih dokumentov.

Kaj pa papirna pošta? Veliko izvršnih vodij se zagotovo sprašuje, kaj lahko storijo na področju vhodne pošte, ki terja velik davek na sredstva in čas zaposlenih, kar posledično vpliva na učinkovitost in brezhibnost komunikacije. Na tem področju se je pravzaprav zgodila velika sprememba, saj se tradicionalna fizična pošta v namenskem pošt-nem centru pretvarja v digitalno obliko.

Če je vaše podjetje še vedno odvisno od papirja, lahko digitalizacijo vhodne pošte zaupate specializiranemu podjetju Posita, ki obenem z e-arhivi v varnih podatkovnih centrih znotraj Slovenije poskrbi za varno hrambo digitalnih dokumentov.

POPOLNOMA DIGITALNO, POPOLNOMA BREZPAPIRNO

Posita je hčerinsko podjetje poslovne skupine Pošta Slovenije, kar jim omogoča, da vhodno pošto podjetja prestrežejo že v sistemu Pošte Slovenije in jo dostavijo v digitalizirani obliki.

Zakaj bi morali (že pred časom) urediti digitalizacijo vhodne pošte? Odgovor je zelo enostaven. Tako kot pri splošni digitalizaciji dokumentov, boste tudi tukaj prihranili na času, zmanjšali stroške, izboljšali preglednost, odpravili potrebo po fizičnem arhivu in osvobodili zaposlene, da se lotijo bolj pomembnih nalog.

Če želite v celoti digitalizirati vaše podjetje, Posita poskrbi tudi za izhodno pošto, namestitev dokumentnega sistema, e-arhiva in upravljanje fizičnega arhiva.

TRAJNA IN VARNA HRAMBA DIGITALNIH DOKUMENTOV

Dokumentacijo ste digitalizirali, kaj pa sedaj? Naslednji korak je arhiviranje, če želite zagotoviti dolgoročno verodostojnost digitalnih dokumentov, najvišjo stopnjo varnosti in zmanjšati tveganja poškodb le-teh. To lahko storite sami, če pa se odločite za certificirano varno hrambo Posita, boste dvignili obvladovanje tveganj, povezanih s hrambo digitalne poslovne dokumentacije, na raven, ki je ne morete doseči znotraj podjetja. Obenem pa bo poskrbljeno, da je hramba digitalnih dokumentov v skladu z različno področno zakonodajo, ki velja za podjetja in javne ustanove. Digitalni arhiv Posita lahko integrirate z vašim obstoječim informacijskim sistemom s pomočjo programskega vmesnika (API). Dostop pa je omogočen tudi preko spletne aplikacije, kjer lahko pregledujete in dopolnjujete dokumente, spreminjate metapodatke, dodajate uporabnike, spreminjate njihove pravice in še več. Zakonsko skladnost certificirane varne hrambe zagotavljajo s stalnim preverjanjem pri Arhivu Republike Slovenije.

Celotna storitev certificirane varne hrambe se izvaja v okviru Skupine Pošte Slovenije v najso-dobnejših podatkovnih središčih na centralni in dveh oddaljenih lokacijah v Sloveniji.

- Posita Premium DC
- Posita Standard DC
- Posita Container DC

- Varni in zanesljivi Tier III podatkovni centri
- Certificirana varna hramba Posita – varno zaklonišče digitalnih dokumentov
- Celovita digitalizacija papirnatega gradiva
- Prehod na brezpapirno poslovanje

POSITA PODATKOVNI CENTRI NAJVIŠJE KAKOVOSTI IN ZANESLJIVOSTI

S povečano odvisnostjo od računalniških sistemov in digitalnih orodij si podjetja ne morejo oziroma ne smejo privoščiti izpadov dela. V ta namen se zanašajo na podatkovne centre tretjih ponudnikov. Podatkovne centre Posita odlikuje 99,982 % zanesljivost in razpoložljivost, kar ustreza standardu Tier III. To pomeni, da gre za podatkovne centre z več potmi za napajanje in hlajenje ter z vgrajenimi sistemi, ki osebju omogočajo opravljanje dela, ne da bi bili primorani izklopiti podatkovni center. Posledično se lahko Tier III podatkovni centri Posita pohvalijo s skoraj ničelnimi izpadi dela.

Z izvajanjem IT procesov v njihovih podatkovnih centrih boste naredili vaše podjetje bolj odporno na morebitne težave z opremo, naraščajoče operativne stroške in zlonamerne stranke.

Najamete lahko Premium podatkovne centre, ki so zasnovani z modularnimi celicami Lampertz. Slednje zagotavljajo najvišji nivo zaščite pred vlomi, vplivi okolja in naravnimi katastrofami. Na voljo imate še Standard podatkovne centre, ki so njihova najbolj prodajana izvedba, predvsem po zaslugi odličnega razmerja med zanesljivostjo in ceno, sistema pametnega hlajenja in požarne odpornosti po standardu EI-60. Lahko pa se odločite za kontejnersko različico, ki ne zahteva veliko prostora in za delovanje ne potrebuje vnaprej vzpostavljene infrastrukture.

Več o storitvah Posita na spletni strani www.posita.si.

(P.R.)

Pošta Slovenije
Zanesljivo z varno!

Posita
SKUPINA POŠTA SLOVENIJE

Skupina Pošta Slovenije

prodaja@posita.si

01 476 7762

www.posita.si

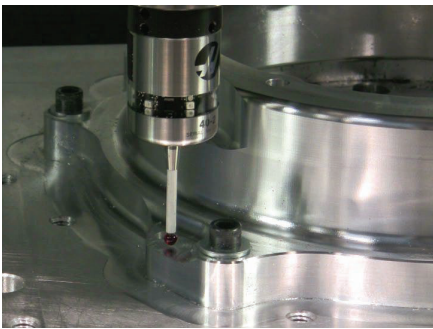
Kateri CAM paket izbrati?

Izberite CAM program Mastercam

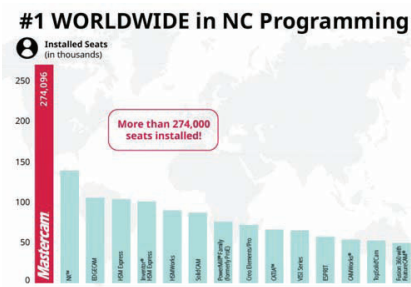
PRED VSAKIM VEČJIM NAKUPOM SMO PRIMORANI PRETEHTATI PREDNOSTI IN SLABOSTI, KI NAM BODO OTEŽILE ALI OLAJŠALE DELOVNI PROCES. Z IZBIRO CAM PROGRAMSKE OPREME MASTERCAM ZAGOTAVLJAMO, DA BO PREDNOSTI VEČ KOT SLABOSTI.

V MASTERCAM ZAUPA PREKO 274.000 UPORABNIKOV

Mastercam ponuja programska orodja CAD/CAM za različne potrebe programiranja CNC strojev, od enostavnih 2D oblik do kompleksnih večosnih obdelav. To vključuje rezkanje, struženje, žično erozijo, programiranje večfunkcionalnih (Mill-Turn) strojev. Mastercamu lahko z namestitvijo dodatkov razširimo in izboljšamo opravičnost. Eden najbolj priljubljenih dodatkov je dodatek za programiranje tipal.

Zaradi inovativnih in prilagodljivih rešitev ter ene izmed najboljših mrež podpore na svetu, je programska oprema Mastercam celovita rešitev od začetka načrtovanja do izdelave.

Zaradi velike razširjenosti med uporabniki z zanesljivostjo trdimo, da smo najboljši na področju usposabljanja in podpore, pomoči pri tehnični izvedbi rešitev in sprotnemu zagotavljanju dodatnega znanja.

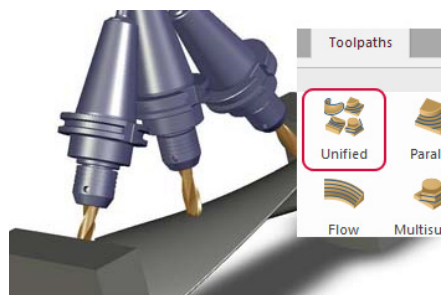
CAD NAREJEN ZA CAM

Čprav prvotni namen CAM-a ni konstruiranje, je za potrebe programiranja včasih potrebno narisati dodatno površino ali spremeniti oblike kontur 3D modela, zato se Mastercam ponaša z zavidljivim CAD paketom, ki je posebej ukrojen za programiranje CAM potreb.

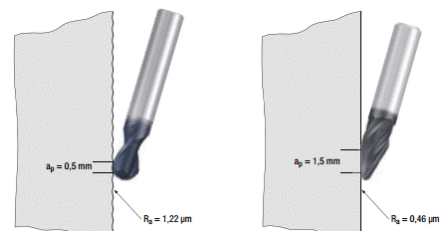
Funkcije, kot so Power Surface, Model Prep, napredno urejanje UV toka na površinah, urejanje mrež – Mesh itd., vam bodo znatno olajšale delo tudi zato, ker Mastercam ni parametrični CAD modelirnik in je lažje obiti pravila konstruiranja za namen obdelave na CNC stroju. Ob tem naj omenimo še, da Mastercam zmore prebrati katerokoli izvorno CAD datoteko, kot npr. Autodesk® Inventor™, CATIA™, Creo®, Siemens NX™, SOLIDWORKS®, IGES, STEP, STL, VDA, 3mf ter omogoča razširitve (Add-on) za konstruiranje Moldplus Design Tools.

NOVOSTI, KI IZBOLJŠAJO PRODUKTIVNOST, ČAS PROGRAMIRANJA IN ČAS OBDELAVE

Večosna obdelava Unified multiaxis uporabnikom omogoča dostop do 5-osnih obdelav, kot so Morph, Parallel, Along Curve in Project ter Automatic in Guides.

Ni več treba preklapljati med vmesniki, prav tako lahko spremenimo način obdelave, ne da bi začeli pot orodja znova. Mastercam ima vgrajeno podporo za orodja s krožnimi segmenti.

To so orodja za rezkanje, ki imajo na rezilnih robovih zelo velike radije in predstavljajo del krogelnega rezkarja z radijem do 3000 mm. Z njimi občutno pohitrimo čas obdelave, hkrati pa dosežemo veliko boljšo kvaliteto površine. S tesnim sodelovanjem z znanimi proizvajalci orodij, Mastercam aktivno sodeluje pri nadaljn-

jem razvoju te tehnologije in je vedno na njenem vrhu.

MILL-TURN

Z Mastercamom lahko učinkovito in varno programiramo večfunkcionalne stroje. Ti večo-

pravilni CNC stroji zmanjšujejo število večkratnih nastavitvev, ročno rokovanje z deli, odvečno vpenjanje in čas mirovanja za večjo produktivnost v proizvodnji.

NAJBOLJŠA INVESTICIJA ZA VAŠE PODJETJE

Izberite Mastercam in optimizirajte svoj proizvodni proces od priprave do zaključka dela, tudi z našo pomočjo! 30 let izkušenj na tem področju zagotavlja našim strankam kvalitetno, učinkovito in zanesljivo svetovanje, podporo in pomoč pri reševanju problemov. Obiščite nas na spletni strani www.camincam.si. (P.R.)

CAMINCAM
CAD / CAM / CMM / DNC TEHNOLOGIJE

Camincam d.o.o.
Pohorska cesta 31
2380 Slovenj Gradec
www.camincam.si

IBM Instana

Instana je pravo orodje za večoblačni svet prihodnosti

PREDVIDEVANJA KAŽEJO, DA SE BO TRG DEV+OPS (RAZVOJA PROGRAMSKE OPREME IN IT OPERACIJ) V PRIHODNIH LETIH GLOBALNO VEČAL Z VEČ KOT 18-ODSTOTNO LETNO STOPNJO RASTI.

Vse kaže na pospešeno rast na tem področju, kar se bo odražalo v še več novih aplikacijah, več storitvah in več posodobitvah, kar bo spodbudilo zahteve po vedno hitrejših ciklih novih izdaj – brez žrtvovanja kakovosti in kontinuitete storitev.

Ti izzivi bodo postali še večji s porastom dela na daljavo in njegovih vplivih na sodelovanje. Kako bo vse skupaj izgledalo v svetu, kjer se vsakodnevne rutine, (improvizirano) zbiranje ob tabli in ostale navade izvajajo virtualno ali se popolnoma odpravljajo? Čas je za rešitev, ki bo vašim Dev+Ops delovnim skupinam v pomoč pri sodelovanju. Še več, pomagala vam bo dvigniti produktivnost in vedno boste pripravljeni na to, kar je pred vami – na hitrejšo izgradnjo boljše programske opreme ter hkrati hitrejšo in obsežno delovanje novih storitev.

INSTANA: ENOSTAVNA AVTOMATIZACIJA IN KRITIČNE KONTEKSTUALNE INFORMACIJE

Instanina rešitev za upravljanje učinkovitosti aplikacij (APM) in platforma Observability odpravljata zapletenost okolij v več oblakih, avtomatizirata več nalog ter omogočata enostavno in zelo učinkovito spremljanje aplikacij, storitev in uporabniških zahtev.

INSTANA IMA CELOTEN NABOR APLIKACIJ

Instana nenehno odkriva vse komponente v sistemu in spremlja vsako prisotno tehnologijo.

jo. S senzorji, ki samodejno izbirajo konfiguracijo, spremembe, meritve in dogodke, ni več potrebe po posredovanju človeka. Z Instano se meritve iz vsake komponente sistema, vključno z vsemi komponentami strežnika in aplikacije, z visoko natančnostjo zbirajo na enem mestu. Ne glede na to, koliko sprememb je pred vami, lahko vaše Dev+Ops ekipe v vsakem trenutku spremljajo, kaj se dogaja.

Instana prav tako ponuja modeliranje oziroma izrisovanje dinamičnega grafa, ki izboljša sledenje informacijam o osnovni storitvi, aplikaciji in sistemski infrastrukturi, tako da lahko boljše razumete, kako vaš celoten sistem deluje. Prav tako boste hitro videli, kako lahko okvara komponent vpliva na vaš sistem, kar vam bo v pomoč pri preprečevanju težav, preden bo do njih sploh prišlo.

SAMODEJNO SLEDENJE: DA BOSTE VEDELI, KAKO VAM GRE

Instana AutoTrace™ uporablja samodejno razporejene agente in senzorje Instana ter tako zagotovi porazdeljeno sledenje naslednji generaciji. Sledi prav vsaki zahtevi, pri čemer samodejno zajame odzivni čas in kontekst. Z zbiranjem in analizo informacij o uspešnosti in zdravju vaših storitev ter zbiranjem podatkov o odnosih za vsako zahtevo, vam Instana AutoTrace™ zagotavlja popolno in takojšnje spremljanje.

Pozabite na ročno konfiguriranje ključnih kazalnikov uspešnosti (KPI) ali pravil glede opozarjanja. Porazdeljene sledi, ki jih ustvari Instana AutoTrace™, hitro in enostavno prepoznajo tok zahteve skozi več sistemov, kar vam pomaga hitro razrešiti morebitne incidente. To vam bo prihranilo čas, ki ga boste lahko posvetili razvoju in inovacijam.

PREPROSTE NADZORNE PLOŠČE IN DOSTOP OD KODER KOLI

Nadzorne plošče Instana omogočajo delovnim skupinam dostop od koder koli. Vsakdo si lahko ogleda podroben vizualni prikaz vseh storitev, sledi, časovnih razporedov zahtev in še več, brez dolgočasnih ročnih konfiguracij. Instana Application Perspectives omogoča ekipam logično združevanje različnih kompo-

nent aplikacije, storitev in transakcijskih zahtev za analizo, vizualizacijo in opozarjanje, pri čemer uporablja orodje za konfiguracijo uporabniškega vmesnika (UI), ki je kljub svoji kompleksnosti za uporabnika izredno enostavno. S preprosto in pregledno nadzorno ploščo Instana imajo vaše delovne skupine v realnem času vedno na dosegu roke informacije, ki jih potrebujejo za hitro ukrepanje, analizo in optimizacijo aplikacij ter vseh povezanih storitev in infrastrukture.

Instana prikaže vsako sporočilo, opozorilo ali napako in jo postavi v kontekst. Hitro je mogoče prepoznati vsak presežek učinkovitosti in prav tako dejavnike, ki so prispevali k slabši uspešnosti. Te iste vizualne predstavitve vam omogočajo tudi odkrivanje novih priložnosti za optimizacijo z uporabo analitike, ki temelji na filtru v celotnem naboru podatkov.

Navsezadnje Instana odzame velik del zapletenosti pri razvoju aplikacij, uvajanju in optimizaciji v večoblačnem svetu prihodnosti.

Če bi radi izvedeli več informacij o IBM Instani, lahko preverite ponudbo tudi na IBM partnerskih straneh podjetij Comtrade, Smartis in Triglif. (P.R.)

www.comtrade.com

www.smartis.si

www.triglif.si

alterna
DISTRIBUCIJA

Alterna distribucija d.o.o.

•
Litostrojska cesta 45,
1000 Ljubljana

•
info@alterna.si

•
www.alterna.si

STRANGER OF PARADISE: FINAL FANTASY ORIGIN

Dolgometražna RPG-serija Final Fantasy že nekaj časa ni dobila alternativnega podaljška, spin-offa. Teh je bilo v preteklosti kar nekaj in so ji ponudili priložnost, da se otrese tipične zasnove in krene v neraziskane vode. Stranger of Paradise tako finalfantasyjevske elemente, od gilov in chocobov prek summonov do poetične fantazije, popelje v domeno akcijskih realnočasovnih borilnih iger, za nameček pa v recept doda še dozo iger po zgledu serije Dark Souls. Beseda "dark" je primerna tudi zato, ker se igranje odvija v temačnem svetu, protagonist pa je daleč od poštirkanih herojev iz FF. Ključno mesto zaseda boj, ki je razgiban in spektakularen, kot se spodobi za slavite Team Ninja, pri čemer imamo veliko svobodo pristopa in razvoja lika.

THEA500 Mini

Emulatorske minikonzole so še vedno popularne, naj bo SNES Mini ali Evercade. Pri slovenskih odjemalcih pa bi znala na posebej plodna tla pasti zmanjšana Amiga 500, ki oponaša slavite šestnajstbitni računalnik, popularen v drugi polovici osemdesetih let prejšnjega stoletja ter prvi polovici devetdesetih. Tipkovnica žal ni prava in emuliranje ni na najvišji ravni, saj gre za programsko in ne FPGA. Sta pa poleg miška in joypad in mogoče je

priključiti zunanjo tipkovnico. Ni hudir, da ne bi mogli tako ali drugače odigrati petindvajsetih priloženih iger, med katerimi so legende Worms, Kick Off 2, Zool, Another World, Pinball Dreams in Simon the Sorcerer. Slika gre seveda na moderen ekran čez izhod HDMI, posladek pa je vnaprejšnja pripravljenost sistema na nalaganje lastnih iger z USB-ključka.

AFTER THE FALL – FRONTRUNNER EDITION

VR iger z nekoliko večjim proračunom ni prav dosti, zato je marsikateri lastnik čelade PlayStation VR pozdravil After the Fall. Gre za napeto in spektakularno prvoosebno streljanje v postapokaliptično zamrznjenem Los Angelesu, ki so ga preplavili krvočni zmutirani mrtvaki. Igrati je moč samotarsko ali v družbi še treh prijateljev, s katerimi družno raziskujete

raznolike lokacije, od podzemnih garaž do raztrešenih zgradb, ter radirate zoprne horde zombakljev, ki vam radi silijo naravnost v obraz. Seveda se pojavijo tudi posebni sovražniki in velikanski šefi. Na razpolago je veliko orožij, ki jih je moč skovati na lastno pest in jih sproti nadgrajevati. Frontrunner Edition pa je najpopolnejša izdaja igre z vsemi popravki in dodatki ter novimi prizorišči.

TROPICO 6 – NEXT GEN EDITION

Simpatična diktatorsko-poslovna simulacija Tropico 6 je bila na računalniku in konzolah prejšnje generacije zadosti uspešna, da je dobila različico za PlayStation 5 in Xbox Series X/S. Vsebina ostaja nespremenjena, kar pomeni igranje iz nagnjene ptičje perspektive, skrb za ekonomsko plat svoje tropske države, pedenanje prebivalcev in vzdrževanje kulta

osebnosti, saj ste navsezadnje diktator s sončnimi očali in si ne morete privoščiti demokratizacije. Inačica za naslednjo generacijo (samodržcev) vsebuje grafiko ločljivosti 4K, več ljudi na plažah in ulicah, večigralstvo za do štiri navzoče, glasbo iz igre v digitalnem formatu ter paketa dodatne vsebine The Llama of Wall Street in El Prez Pack, ki obogatita osnovno verzijo.

Ste vedeli za te skrite funkcije iOS 15?

VODILI VAS BOMO SKOZI NEKAJ TRIKOV IN UPORABNIH NASVETOV ZA TELEFONE IPHONE, KI JIH VERJETNO ŠE NISTE OPAZILI.

Kadarkoli Apple, oziroma to velja praktično za vsakega proizvajalca programske opreme, uvede novo različico operacijskega sistema, boste zagotovo našli nekaj uporabnih funkcij, ki so se do zdaj skrivale pred vami. iOS 15.4 je izšel pred nekaj dnevi, zato smo se odločili pobrskati po novi različici in vam predstaviti nekaj uporabnih funkcij. Ne glede na to, ali brskate po spletu, pregledujete galerijo fotografij ali prevajate besedilo, s skritimi funkcijami iOS 15 boste hitro povečali uporabnost svojega iPhonea in si na enostaven način izboljšali uporabniško izkušnjo. V nadaljevanju vas bomo vodili skozi nekaj manj znanih funkcij, ki jih ponuja iOS 15, vključno s tem, kako uporabljati fotoaparata za skeniranje besedila v živo, sledenje iPhoneu (tudi ko je izklopljen), vlečenje fotografij in aplikacij med meniji in še več.

UPORABITE IPHONE KAMERO ZA SKENIRANJE BESEDILA

Ste bili kdaj v situaciji, ko ste imeli pred seboj list papirja ali neko besedilo na fizičnem predmetu, ki ste ga želeli kopirati v e-pošto ali e-dokument? Z iOS 15 je to sedaj mogoče.

Če želite uporabiti novo iPhone orodje za skeniranje besedila, pridržite zeleno besedilo na podoben način, kot da bi uporabili ukaz za kopiranje in lepljenje. Razlika je, da boste v novi različici videli ukaz »Scan Text«. Morda boste videli tudi gumb, ki ukaz ponazarja s simbolom za skeniranje in je videti kot kos papirja, prekrit z oklepaji.

Kliknite na gumb, ki bo vašo tipkovnico zamenjal z iskalnikom iPhone kamere. Usmerite kamero na tisto, kar želite optično prebrati, nato pa sledite navodilom na zaslonu. Na primer, če

boste prehitro premikali kamero, boste na zaslonu videli sporočilo »Upočasni«.

Ko boste kamero in besedilo postavili v pravo linijo, boste v živo videli predogled besedila, ki ga vaš iPhone prepozna in ga je pripravljen vstaviti v dokument. Vse, kar vam preostane, je, da kliknete na gumb »Vstavi«.

PREMAKNITE NASLOVNO VRSTICO SAFARIJA NAZAJ NA VRH ZASLONA

Apple je naredil veliko sprememb v Safariju za telefone iPhone in naprave iPad. Ena od večjih sprememb, ki ste jo zagotovo že opazili (če ste namestili posodobitev), je, da je bila naslovna vrstica z vsemi vključenimi funkcijami premaknjena na dno zaslona.

Nova postavitev naslovne vrstice na dno zaslona naj bi uporabnikom olajšala brskanje po spletu, saj

Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal
vsebino

naslednje številke...

<p>MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si</p>		
<p>SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv</p>	<p>TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/521 30 32 tv.as@siol.net, www.tv-as.net</p>	<p>TELEVIZIJA VAŠ KANAL Podbevškova 12, Novo mesto T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com</p>
<p>NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07</p>	<p>GORENJSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si</p>	<p>VTV - VAŠA TELEVIZIJA Žarova 10, Velenje tel.: 03/898 60 00, fax: 03/898 60 20 vtv.studio@siol.net, www.vtvstudio.com</p>
<p>TV ŠIŠKA Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53</p>	<p>INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744</p>	<p>TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F.: 01/361 95 84</p>
		<p>NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F.: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si</p>

so gumbi postavljeni bližje prstom. Sprememba pa ni vsem po godu, še posebej ne uporabnikom, ki se držijo točno določenega zaporedja gumbov in funkcij. Apple je prijazno omogočil, da se sami odločite, kakšno postavitev želite imeti.

Ko uporabljate Safari na svojem iPhoneu, kliknite gumb »Aa« v naslovni vrstici. Na vrhu menija, ki se prikaže, boste videli novo možnost z oznako »Prikaži zgornjo naslovno vrstico«. Kliknite, da premaknete naslovnico vrstico nazaj na prvotno mesto.

SLEDITE TELEFONU IPHONE TUDI KO JE IZKLOPLJEN

Če ste kdaj izgubili ali pa so vam ukradli telefon, ste lahko nepridipravo sledili preko funkcije »Find my« (Poišči napravo). Premeteni tatovi pa običajno takoj izklopijo iPhone in tako preprečijo morebitno sledenje. Z novo posodobitvijo iOS 15 boste lahko v enakem scenariju poiskali svoj iPhone ne glede na to, ali je izklopljen, brez baterije, ponastavljen na tovarniške nastavitve ali brez povezave. Ta nova funkcija, ki spremeni vaš iPhone v nekakšen AirTag, je na voljo do 5 ur po tem, ko se baterija izprazni.

Novo nastavitev, ki je privzeto vklopljena, najdete v Nastavitve > Apple ID > Najdi moj > Najdi moj iPhone. Vse dokler je omogočena funkcija »Find My Network«, boste lahko izsledili svoj iPhone prek storitve »Find My«, ko telefon ni vklopljen. Če želite preveriti, ali funkcija rezerve moči deluje, pritisnite stranski gumb in gumb za glasnost in pod gumbom za izklop boste opazili »iPhone Findable After Power Off«.

POŠLJITE SVOJE iCloud PODATKE VAŠIM NAJBLIŽJIM PO VAŠI SMRTI

Fotografije, video posnetki, sporočila, zapiski, gesla in ostale osebne podatke lahko v primeru svoje smrti pošljete osebi, ki ji zaupate, namesto da podatki samevajo na vašem zaklenjenem iPhoneu. Nova funkcija Legacy Contact, ki je na voljo v iOS 15, vam omogoča, da izberete katerikoli stik, shranjen v vašem telefonu iPhone, in mu omogočite dostop do iCloud podatkov po vaši smrti.

Za nastavitev Legacy Contact pojdite v Nastavitve > kliknite na svoje ime > izberite Gesla in Varnost > Legacy Contact (Podedovani stik). Nato kliknite na Dodaj podedovani stik, vnesite svoje poverilnice in iz shranjenih stikov izberite nekoga, ki mu zaupate. Apple bo ustvaril ključ za dostop, ki ga bo vaš kontakt potreboval za dostop do podatkov.

POVLECITE IN SPUSTITE DATOTEKE MED APLIKACIJAMI NA IPHONU

iPad vam že nekaj časa dovoljuje, da povlečete in spustite dokumente, besedilo ali slike med

aplikacijami. Podobno je sedaj mogoče tudi na telefonih iPhone. Če se na primer premikate med Sporočili in Fotografijami in bi radi delili slike z nedavnega druženja s prijatelji, jih lahko povlečete iz Galerije v aplikacijo Sporočila.

Če želite preizkusiti novo funkcije, odprite aplikacijo za fotografije in si oglejte nedavno zajete posnetke. Ne kliknite na sliko, ker se bo v tem primeru odprla v celozaslonskem načinu. Namesto tega za nekaj sekund pridržite izbrano sliko in začnete s prstom vleči po zaslonu. Preklopite nazaj v aplikacijo za sporočila, medtem pa ne dvignite prsta s fotografije. Na sliki bi se vam moral prikazati zeleni krog z znakom +, ki označuje, da lahko dvignete prst in fotografija bo postavljena v besedilno polje. Enostavno, kajne? Na enak način lahko dokumente priložite v e-poštnemu sporočilu.

SPREMENITE VELIKOST BESEDILA V APLIKACIJAH

Kot privzeto skoraj vsi telefoni omogočajo spreminjanje velikosti pisave po celotnem sistemu. Z iOS 15 pa imate na voljo orodje, ki omogoča spreminjanje velikosti pisave za vsako aplikacijo.

Za spreminjanje pisave odprite Nastavitve, pojdite v Nadzorni center in se pomaknite navzdol, dokler ne najdete možnosti z oznako »Velikost besedila« v obliki zelenega znaka +. Ko boste naslednjič v aplikaciji želeli prilagoditi velikost pisave, odprite Nadzorni center (povlecite navzdol iz zgornjega desnega kota zaslona, ki ima Face ID ali navzgor z dna zaslona, če imate Touch ID) in kliknite gumb »Velikost besedila«. Na drsniku označite, da želite, da se trenutna nastavitev uporablja samo za trenutno izbrano aplikacijo.

ZABAVNE IPHONE SKRIVNOSTI

Obstaja zabaven trik, ki vam omogoča pošiljanje posebnih animacij svojim iPhone sovrstnikom. Vse, kar morate storiti je, da nekemu pošljete skrivno kodno besedo prek iMessage, ki bo aktivirala poseben učinek.

Prejemnik mora imeti iPhone, če želite, da se unikaten učinek pojavi.

- »Pew pew« – laserski svetlobni šov
- »Happy birthday«, »Vse najboljše« – baloni
- »Congratulations«, »Čestitke« – konfeti
- »Happy New Year«, »Srečno novo leto« – ognjemet
- »Happy Chinese New Year«, »Srečno kitajsko novo leto« – rdeča eksplozija

Obstaja še en način za prikaz posebnih učinkov, ki ne zahteva pošiljanja omenjene skrivne kode. Ko ste zadovoljni s sestavljenim sporočilom, za dalj časa pridržite moder gumb za pošiljanje in izberite zelene učinke.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIO, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu
prisluhnite tedenskim oddajam,
ki jih za vas pripravljamo v
uredništvu Računalniških novic.

RADIO | KRKA

106.6 MHz

www.radiokrka.com

RADIO | ALFA

Četrtek ob 8:10 in Ponedeljek ob 15:30

103.2 MHz
107.8 MHz

www.radio-alfa.si

RADIO | Univox

Petek 14:00 in Ponedeljek 19:00

99.5 MHz
106.8 MHz
107.5 MHz

www.univox.si

RADIO | moj radio

Četrtek ob 14:50 in Sobota ob 7:10

107 MHz
102,6 MHz

www.mojradio.com

RADIO | ROBIN

Četrtek ob 18:00

99.5 MHz
100 MHz

www.radiorobin.si

RADIO | KRANJ

97.3 MHz

www.radio-kranj.si

RADIO | NOVA

Torek ob 20:10 in Sobota ob 17:10

106.9 MHz

www.nova-advincna.si

RADIO | ODMEV

Sobota ob 12:15 in Ponedeljek ob 16:30

90.9 MHz
97.2 MHz
99.5 MHz
103.7 MHz

www.radio-cerke.si

RADIO | ŠTAJERSKI VAL

Torek ob 12:30

93.7 MHz
87.6 MHz

www.radio-stajerski-val.si

RADIO | GEOSS

Torek ob 13:20 in Torek ob 16:30

89.7 MHz

radiogeoss.si.com

RADIO | Velenje

Sobota 17:45

107,8 MHz

www.radiovelenje.com

RADIO | OGNJIŠČE

Četrtek ob 19:15

104.5 MHz
105.9 MHz
107.3 MHz

radio.ognjisce.si

RADIO | SORA

Ponedeljek 17:10

89.8 MHz
91.1 MHz
96.3 MHz

www.radio-sora.si

RADIO | NTR

Četrtek 19:30

91.1 MHz
107.1 MHz

www.radiotomi.si

RADIO | TOMI

Torek (od 11:00, 16:00 in 23:30)

www.radiotomi.si

RADIO | 94

Četrtek ob 21:30

98.2 MHz
97.8 MHz
104.1 MHz
102.6 MHz
100.2 MHz

www.radio94.si

RADIO | SRAKA

94.6 MHz

www.radiosraka.com

www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice

39

KOLEDAR

SEJEM DOM

6. 4. 2022 - 10. 4. 2022
Gospodarsko razstavišče
www.sejemdom.si

FORUM PODATKOVNE ANALITIKE

21. 4. 2022
Four Points by Sheraton Ljubljana Mons
planetgv.si/forum-podatkovne-analitike

8. DNEVI PRAVA ZASEBNOSTI IN VAROVANJA INFORMACIJ

12. 5. - 13. 5. 2022
Hotel Jama, Postojna
privacy-days.com

THRIVE KONFERENCA

24. 5. 2022 - 25. 5. 2022
ECO Hotel Bohinjska Bistrica
www.thriveconf.com/en/Pages/Home

ZAUH 2022

25. 5. 2022
prek spleta
zauh.palsit.com

CYBER & INFOSECURITY 2022

25. 5. 2022
prek spleta
cyber.palsit.com

Planet GV d.o.o., Likozarjeva 3, 1000 Ljubljana
Tel: 080 33 44, e-pošta: izobrazevanje@planetgv.si

PROGRAM	TERMIN	KRAJ	TRAJANJE	CENA
Forum podatkovne analitike	21. 4.	v živo/splet	1 dan	200,00 €

Agencija POTI, d.o.o., Stegne 7, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 (0)1 511 39 21, e-pošta: info@agencija-poti.si

PROGRAM	TERMIN	KRAJ	TRAJANJE	CENA
Vrline za uspešnega vodjo	12. 4.	v živo	1 dan	208,00 €
Dvig INOVATIVNOSTI Kreativnost in Design Thinking	20. 4.	splet	1 dan	166,40 €
E-Šola projektnega managementa	13. 4.	splet	4 dni	428,00 €
Vodenje in motiviranje sodobnih (virtualnih) timov	10. 5.	splet	1 dan	218,00 €
Veščine za uspešna pogajanja v angleškem jeziku	13. 5.	v živo	1 dan	208,00 €
Uspešno načrtovanje, organiziranje in vodenje IT projektov	16. 5.	v živo	1 dan	218,00 €

Housing Co., d.o.o., Ljubljana, Verovškova 55a, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 (0)1 568 40 40, e-pošta: trzenje@housing.si

PROGRAM	TERMIN	KRAJ	TRAJANJE	CENA
Offensive Security Certified Professional (OSCP)	11. 4.	v živo/splet	5 dni	1.190,00 €
Oracle Application Express Workshop II (APEX) (unofficial)	20. 4.	splet	3 dni	1.350,00 €
2-dnevni tečaj etičnega hekanja	10. 5.	v živo	2 dni	740,00 €
Administering the Web Server (IIS) Role of Windows Server	16. 5.	v živo	5 dni	1.190,00 €
CompTIA Project+	1. 6.	v živo/splet	6 dni	1.370,00 €
Securing Windows Server 2016	6. 6.	v živo	5 dni	1.190,00 €

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01, gsm: 041 / 663 301
boštjan.strukelj@stromboli.si

Matej Komprej
tel.: 01 / 620 88 06
matej.komprej@stromboli.si

Danijel Bogdanovič
tel.: 01 / 620 88 08
danijel@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebron
Jernej Horvat, Tadej Kupčič, Žiga Primc,
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji
Naklada: 9.000 izvodov

Distribucija:

EKDIS d. o. o.
Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
dtp@stromboli.si

http://www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 9,5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last
izdajatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno
le s privoljenjem izdajatelja. Poština za naročnike
plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške
novice je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi
Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 661.
Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene
z rubriko Predstavitve in na koncu članka s (P.R.) –
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v
sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na
Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za
raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

SMEJ SE!

2. 3. - 16. 4. 2022

www.brezalkohola.si

40 dni
brez
alkohola

V znamenje solidarnosti
z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola.

BREZALKOHOLA OBVAJA

		AVTOR: BOTY	INDIJSKI POUČNI SPIS O LJUBEZNI	ANTIČNO GLAVNO MESTO HALKIDIKE	ŠTORKLJA (NAREČNO)	ČAČKA	DEJAVNA DELUJOČA SILA	SOBNA PTICA
		MANJŠI KOS						
		MOSTOVŽ, TIN						5
		BRITANSKA FILMSKA IGRALKA (HELEN)						
		GL. MESTO TURČIJE						
		RIMSKA BOGINJA JEZE						
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	NAŠA SMUČARSKA LEGENDA (JURE)	PES, KI ZELO RENCİ	ITALJANSKI DRAMATIK BETTI	HRV. OTOK OB MOLATU PUHLICA		VRČU PODOBNA POSODA	GINGER ROGERS NAŠA DIVJE-VODAŠICA	1
	NA ČELO POČESANI IN KRAJKO PRISTRIZENI LASJE					UMRLI SL. JEZIKO-SLOVEC (BOZIDAR)		
	SPOMLADANSKA TRAVNIŠKA SOLATA					SLIKARSKA TEHNIKA FRANCOŠKI PISATELJ GIDE		
	GAMSJI BIVOL S CELEBESA				ZAPRT PROSTOR ZA RACE NIT Z ZANKO			2
	15. IN 4. ČRKA ABECEDE		POZNANA ŽENSKA JELEN VZHODNE AZIJE				EKONOMOV URAD	IGRALKA JANKOVIČ
	NEKD. JAP. SMUČARSKI SKAKALEC (NORIAKI)				JAZBEČAR NAŠA LIKOVNIČA MARAZ			
	ORGAN VIDA			AZIJSKA GORSKA KOZA SKUPEK OSATOV		JEZERO V TATRAH V SREBRO VREZAN OKRAS		
:DRUŽINSKI ZABAVNIK	VAS JUGO-ZAHODNO OD TRZIČA	LEČA V PROJEKTORJU ORGAN OBLASTI						
	SEVERNO-GERMANSKI MODRI SKRAT					ŠKOTSKI OTOČEK V NOTRANJH HEBRIDIH		
	PLJAČA STARIH SLOVANOV		PIANIST BERTON-CELJ NULA			HERCEGOVEC		SMUČARSKA TEKAČICA UREVC
	ZAHODNO PRIMESTJE HELSINKOV					GL. MESTO TOGA IGOR DEKLEVA		
	MRŽNJA				INDIJSKA ANTILOPA			
	KRAJ JUŽNO OD MARIBORA				SLOVENSKI TENORIST DARIAN		TILEN ARTAC	

VANTAA: primestje Helsinkov, MIRREN: britanska igralka, NIELLO: v srebro vrezan okras, KVASIR: germanski škrt

Križanke in uganke za vse okuse

Informacije in naročila

Bogat denarni nagradni sklad:
2.200 €
Prva nagrada:
1.000 €

NAGRADA ZVESTOBE

Kalkulator
Casio DJ-120D

NAGRADO PODARJA:

**Računalniške
novice**

www.racunalniske-novice.com

Mitja Kukovec 6310 Izola 15525
 Javornik Bojan 2231 Pernica 16319
 Sovdat Milan 5222 Kobarid 17044

Zgoraj omenjeni nagrajenci v roku 14 dni po izidu revije pokličite na tel.: 01/620 88 00 ali pošljite e-mail na narocnine@stromboli.si in poslali vam bomo nagrado.

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, **15. 4. 2022** poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne nagrade: **3x Micro USB kabl**

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

V nagradni igri sodelujete tako, da pošljete geslo (obarvan kvadrat) s svojimi podatki na e-mail narocnine@stromboli.si

Robert Kokot, Ptuj: majica Računalniške novice

Margareta Cerk, Kamnik: majica Računalniške novice

Stojan Brajkovič, Grosuplje: majica Računalniške novice

Rešitev križanke 4/XXVII: ATARI

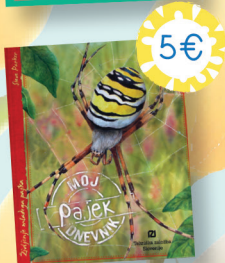
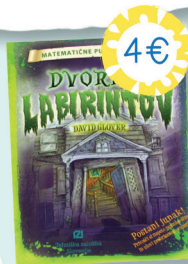
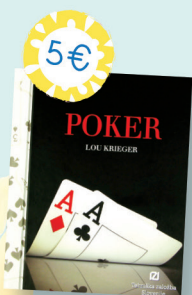

LINUX BEYBA™

SPOMLADANSKO ZNIŽANJE!

ŠE VEČ
ZNIŽANIH CEN KNJIG
NAJDETE NA
WWW.TZS.SI

Tehniška založba Slovenije

www.tzs.si
narocila@tzs.si

MODRA ŠTEVILKA
080 17 90

PODJETNIŠKA KONFERENCA CONNECT 2022

14. in 15. april 2022
Portorož, Hotel Slovenija

»Vse je mogoče - pogumno v novo realnost!«

TEME NA KONFERENCI:

NAVDIHUJOČA ZGODBA:
MITJA OKORN
Od celovečerca do
hollywoodskega prvenca

- **Ni tako pomembno koliko ljudi poznaš.**
Bolj pomembno je, koliko ljudi pozna tebe in kako dobro te poznajo.
- **Od kontaktov do leadov!**
Kako poslovno mreženje spremeniti v dobro naložbo?
- **Medsebojni odnosi v nepredvidljivih okoliščinah.**
- **CEED okrogla miza: leadership.**
- **Skrite priložnosti na LinkedInu za mreženje.**
- **Glej, ta svet je tudi zate!**
- **Okrogla miza o prihodnosti podjetništva.**
- **Agilni marketing.**
- **Leader in flow.**
- **Čas je za drugačno vodenje.**

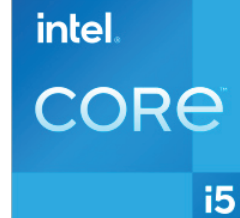
PRIJAVITE se na: <https://connect2022.si>

ORGANIZATOR:

BNI

SOORGANIZATOR:

PROEVENT

HP Elitebook 840 G8 z Intel® Core™ i5 procesorjem

Sodelujte z drugimi, tudi ko ste na različnih mestih
Od 1060,00 € + DDV

- Procesor Intel® Core™ i5-1135G7
- Pomnilnik: 8-GB pomnilnik RAM DDR4-3200 MHz (1 x 8 GB)
- Trdi disk: 256-GB fiksni pogon PCIe® NVMe™ TLC
- Zaslón: Zaslón FHD IPS na dotik z diagonalo 35,6 cm (14 palcev)
- WLED, 250 niti in 45 % NTSC (1920 x 1080)
- Operacijski sistem: Windows 10 Pro
- Grafična kartica: Grafična kartica Intel® Iris® X*
- Zvočnik: Bang & Olufsen, dva stereo zvočnika, 3 večkanalni mikrofoni
- Garancija: Paket triletna (3-3-0) omejene garancije in servisa zagotavlja triletno garancijo za dele in delo.

Več na www.src.si/hp-elitebook-840-g8

